

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 92. szám
1940. április 23., kedd

Felölös-szerkesztő:
SZ. JAKAB GEZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

Dragomir Silviu dr. kisebbségi miniszter bejelentette Aradon:

Uj tárgyalások indultak a magyarságnak a N.U.F.-ba való bekapcsolódásáról

A Nemzeti Ujjászületés Frontjának temestartományi szervezése ügyében Aradon járt miniszter fogadta az aradi magyarság, a katolikus és a lutheranus egyház küldöttségét — A római katolikus főgimnázium nyilvánossági jogának ügye, a felekezeti tanerők vizsgája körüli nehézségek és az egyházi adók behajtása dr. Dragomir Silviu előtt

**„Különös örömmel tölt el, hogy a hajdani szabad-
elvétségért hasonlóval fizethetek“**

Dragomir Silviu dr. kisebbségi miniszter, — aki mint megírta az Aradi Közlöny — szombathat este Aradra érkezett, vasárnap délelőtt 10 órakor látogatást tett a prefektúrán, ahol Ionescu Iuliu dr. vármegyei prefektussal az élen, Radu Cornel dr. a NUF megyei, Cotloiu Romulus dr. a NUF városi tagozatának elnökei, Madancovici ezredes, a NUF gárdák temestartományi parancsnoka, Muntean Gheorghe ezredes, a gárda aradmegyei tagozatának parancsnoka, Birtoan Aurel és Ispravnic Sever dr. szenátorok, Iercan Nerva dr. és Demian Aurel dr. képviselők, valamint dr. Reu Ilie rendőrségi vezérfelügyelő, az aradi rendőrség vezetője fogadták. Az üdvözlések után Dragomir Silviu dr. miniszter, kíséretével együtt Világos községbe autózott, ahol ünnepélyesen fogadták. A községben a NUF megszervezésével kapcsolatosan gyűlés volt, majd a szőlőtermelők ismertették kívánságaikat.

Kérték a bor minimális árának megállapítását, valamint a borkivitel elősegítését, elsősorban azért, hogy csökkentsék a kiviteli formasságokat. Előterjesztették továbbá azon kívánságukat, hogy Aradhegyvidék borstandardizáló intézetet és borértékesítési szervezetet szervezzenek.

Látogatás a Hegyalján

Dragomir Silviu dr. válaszában közölte azt, hogy a kívánságokat a minisztereinek és a földművelésügyi miniszter elé terjeszti. Az általános helyzetről beszélt ezután a kisebbségi miniszter.

Hangsúlyozta beszédében, hogy el kell tennie a belső egyenlenségeknek, mert nem tudni, hogy mit hoz a holnap és a jövőre kell felkészülni, melyet még senki sem ismer.

A miniszter ezután a mezőgazdasági munkálatok mielőbbi elvégzésére buzdította a lakosságot, az ellátás biztosítása érdekében.

Dragomir Silviu dr. és kísérete a délutáni órákban visszatért Aradra és hat órakor a prefektúrán megtartott értekezleten vett részt, amelyen a NUF vezetőin és a hatósági vezetőkön kívül jelen voltak a gazdasági és kulturális intézmények, valamint a céhek képviselői.

Cotloiu Romulus dr. a NUF városi tagozatának elnöke nyitotta meg az értekezletet és meleg szavakkal üdvözölte Silviu Dragomir dr. minisztert, aki mint a NUF temestartományi elnöke jelent meg az értekezleten. Cotloiu Romulus dr. köszönetét fejezte ki a miniszternek, legelső aradi látogatása alkalmából, mely alkalommal érintkezésbe lépett az itteni tagozattal és meghallgatta Arad kívánságait. Megemlíttette többek között Cotloiu dr. hogy számos intézmény költözött el Aradról és annak a reményének adott kifejezést, hogy a miniszter segítségével sikerül majd elismertetni Arad fontosságát és biztosítani a város fejlődését.

Cotloiu Romulus dr. beszédére Dragomir Silviu dr. válaszolt és köszönetét fejezte ki a meleg fogadtatásért. Hangsúlyozta, hogy a tartomány megyéinek sorsát egyformán nagy gondal kíséri, de

különös figyelmet szentel Aradnak, mert ehhez a városhoz régi kötelek fűzik és mindent elkövet annak érdekében, hogy Arad és a megye sérelmei orvosolást nyerjenek.

Pacuraru Brutus a kereskedelmi és iparkamara főtitkára emelkedett szóra a miniszter bevétele után és Arad gazdasági és kereskedelmi

A róm. kath. egyházközség kívánságai

Dragomir Silviu dr. válaszában rámutatott arra, hogy a kisebbségekkel való együttműködést kívánja. Most folynak Bucarestben a tárgyalások a NUF magyar tagozatának megszervezéséről és ezeknek befejeztével sor kerül a magyarság bevonására. Ebben az esetben — mondotta a miniszter, — közvetlenebb kapcsolatot teremt majd a tartomány magyar vezetőivel. Végül azon reményének adott kifejezést, hogy az együttműködés termékenynek bizonyul majd.

Az aradi németység részéről dr. Weber Nicolaus Schuller Hermann és Hohn Joseph tisztelegtek a kisebbségi miniszter előtt, aki ezután a római katolikus egyházközség képviselőjében megjelent dr. Széll Lajos világi elnököt és Fischer Aladárt, a római katolikus főgimnázium igazgatóját fogadta és elmondotta, hogy az aradi katolikus egyházközség vezetői fel akarták használni a látogatást Dragomir Silviu dr. vélemények és segítségének három kérdést illetően való kérésére. A három kérdés a következő:

1. Az aradi római katolikus főgimnázium nyilvánossági jogának ügye. 2. A felekezeti tanerők államképesítési vizsgája körüli nehézségek. 3. Az egyházi adók behajtása.

Ami a római katolikus főgimnázium nyilvánossági jogának ügyét illeti, Dragomir Silviu dr. kisebbségi miniszter ismeri a kérdést, amit már több ízben vittek elé és amelynek rendezése érdekében — saját kijelentése szerint — több ízben közbenjárt. Ezuttal tehát

csak röviden vázolták előtte a helyzetet s kérték, hason oda, hogy a tanintézet valamennyi osztálya megkapja a nyilvánossági jogot.

A felekezeti tanerők államképesítési vizsgáját illetően azt a panaszt terjesztették elő, hogy az évek óta érvényben lévő rendszer, mely fel-függesztette az államvizsgákat, a felekezeti tan-

problémáit ismertette. Részletesen feltárta a gazdasági élet sérelmeit és azok orvoslását kérte.

Carpinisan mérnök és Ciuhandu főesperes felszólalása következett ezután, majd sor került különböző egyéb kérdések előterjesztésére, ezt követően pedig Dragomir Silviu miniszter válaszolt a felszólalóknak és közölte, hogy az előterjesztett sérelmek túlnyomó részét már letárgyalták a parlamenti üléseken és mindent elkövet azok orvoslása érdekében. Az ülés befejezése előtt ismét Cotloiu Romulus beszélt és hangsúlyozta, hogy több fontos probléma most van megvitatás alatt és azokat írásban terjesztik majd a miniszter elé. A NUF városi elnöke ezután köszönetet mondott a miniszternek, valamint a megjelenteknek amiért résztvettek az értekezleten és megállapította, hogy a felsorolt sérelmekkel és felvilágosításokkal a közérdeket szolgálják. Az ülés befejezése után a miniszter a prefektúrán küldöttségeket fogadott.

Az aradi Magyar Népkegyesség küldöttsége

Elsőnek az aradi Magyar Népkegyesség küldöttsége: dr. Palágyi Jenő, Dániel Péter és Dömötör László jelent meg a kisebbségi miniszter előtt, akit a Népkegyesség elnöke üdvözölt, majd a következőket mondotta:

— Az aradi Magyar Népkegyesség politikamentesen, társadalmi és gazdasági közművelődési téren a kormány és a magyarság hivatott vezetői által meghatározott feltételek szerint működik. Ezen az alapon kíván szervesen bekapcsolódni a Nemzeti Ujjászületési Front szervezetébe és így reméli elérni mindazon jogos igények kielégítését, amelyeket a törvény biztosít.

erők utánpótlását akadályozza.

Végül az egyházi adók behajtása körüli nehézségekről azt mondták el a miniszternek, hogy

bár a vallástörvény értelmében a bevétel-levélés az állam pénzügyi szolgálatának igénybevitelével is megtörténhetik, az aradi pénzügyigazgatóság következetesen azzal hárítja el az erre vonatkozó kérelmet, hogy tisztviselői amúgy is munkájukat teljesítik, így az egyházi adó bevétel-levélését nem vállalhatják.

Az első előterjesztésre válaszolva Dragomir Silviu dr. kisebbségi miniszter hangsúlyozta, hogy eddig is az aradi római katolikus főgimnázium nyilvánossági jogának visszaadása érdekében dolgozott.

Kijelentette, hogy a nyilvánossági jog elismerése fokozottan megtörténik és, hogy az elintézés ebben az irányban várható.

Részletesen válaszolt a miniszter a felekezeti tanerők államképesítési vizsgáját illetően a küldöttségnek. Közölte, hogy

a kérdés rendezésére új törvény készült s ha meghoszabbítják a jelenlegi törvényhozási ülésszakot, úgy még júniusban meg is szavazzák a tervezetet, amely külön államvizsgára utalja a felekezeti tanerőket.

Mindenesetre közölte a kisebbségi miniszter, hogy a végleges rendezésig az államképesítési vizsgának eleget tett tanerők kevés volta semmilyen vonatkozásban nem lehet akadály a kisebbségi tanintézetek számára.

Az evangélikus püspök üzenete

Az egyházi adók behajtásánál közölte, hogy ez a kérdés nem tartozik hatáskörébe és azt a tanácsot adta, hogy az aradi római katolikus egyházközség forduljon a pénzügyminiszterhez.

mire közölték a miniszterrel, hogy ez az előterjesztés már megtörtént, de nem járt eredménnyel.

Palágyi Jenő dr., Frnt Sándor dr. és Dénes Béla az aradi evangélikus egyház, illetve a szuperintendencia képviselőjében üsztelegtek a miniszter előtt.

A küldöttség Frnt Lajos püspök szuperintendens üdvözlését és áldását tolmácsolta

és azt az üzenetet, hogy az ősz egyházi azért nem jelenhetett meg a miniszter előtt, mert beteg. Meleg köszönését fejezte ki a szuperintendencia törvénnyel történt elismeréséért és a kisebbségi miniszternek ez ügyben tett közbenjárásáért és tevékenységéért. A küldöttségnek Dragomir Silviu dr. a következő szavakkal válaszolt:

— Valóban nagy örömmel rendeztem ezt az ügyet, bár sok nehézséggel kellett megküzdönni. Hálával emlékezem arra az időre, amikor báró Eötvös József, az akkori kisebbségi egyházakat oly szabadelvűen kezelte és többek között a román egyház szabad működését lehetővé tette. Mint erdélyi embert különös örömmel tölt el, hogy most ezt a szabadelvűséget hasonlóval izethettem vissza...

Amikor a küldöttségek fogadása véget ért, az aradi sajtó munkatársai jelentek meg Dragomir Silviu dr. előtt, aki a következőket mondta:

— Örömmel fogadom a sajtó képviselőit, akiket mindenkor szívesen láttam. Az ország jelenlegi kormányzati rendszere feleslegessé tesz minden külön nyilatkozatot, vagy kijelentést s csak általánosságokra szorítkozhatom magam is, amikor közlöm, hogy

az ország belpolitikai állása a közeljövőben lényegesen megélelkül, hangsúlyozottabbá válik.

A NUF-ban mindenki helyet kap, tehát mindenki részt vehet az ország érdekében meginduló munkában. A NUF keretén belül dolgozzuk ki a vidékünkön munkatervet is, így tehát a közvélemény megnyilatkozhatik majd egy a tervek elkészítésénél, mint a megvalósításánál is.

— Temestartomány NUF szervezésével első kapcsolatban a mostani látogatás, ennek oka az, hogy ebben a tartományban csak aránylag későn történt meg a vezetők kinevezése. A jövőben azonban sürűbben keresem fel a tartományt és közvetlenebb összeköttetést teremtek majd a NUF szervezettel.

"Nem időszertű az új kisebbségi törvény"

A miniszter nyilatkozata után a kisebbségi sajtó képviselőiben két kérdés hangzott el. Az első kérdés arra vonatkozott, vajon a kisebbségi miniszter megtette-e az intézkedéseket Aradon a magyar NUF-tagozat megszervezésére?

— Nem, — válaszolta dr. Dragomir Silviu, — időszertű még ebben az irányban nem történt intézkedés. Bánffy Miklós báró és dr. Szász Pál magyar törvényhozók jelenleg Bucarestben tartózkodnak, ahol Victor Moldovanul a NUF vezetőkörével tárgyalnak. Az új NUF-törvény miatt ugyanis új megbeszélések szükségesek az új rendezés érdekében. Egeszen bizonyos, hogy ebben a vonatkozásban rövidesen létrejön a megállapodás és akkor azonnal kapcsolatot teremtek Temestartomány magyar vezetőivel a NUF-tagozat megszervezése végett.

Ezután arra a kérdésre válaszolt Dragomir Silviu dr., kisebbségi miniszter, hogy mi a helyzet a Tatarescu kormányelnök által bejelentett új kisebbségi törvény megalkotását illetően. A válasza így hangzott:

— Az új kisebbségi törvény nem időszertű. A kormány továbbra is a meglévő törvényeket megfelelően intézi a kisebbségek ügyeit.

Dragomir Silviu dr. miniszter az estebedet is családi körben töltötte és hétfő reggel utazott el Aradról.

A hánsági bulgár lakosság emlékirata

Dragomir Silviu dr. nemzetkisebbségi miniszter, aki vasárnapon Aradon és Aradmegyében tartózkodott, tegnap Temestartomány megye több községét látogatta meg. A miniszter délelőtti kilenc óra körül Vingára érkezett, ahol a miniszter megtekintette a községet, a községházán fogadta az ottani felekezetek lelkészeit, majd Pészakra utazott. Meglátogatta Bied, Sándorháza és Kisbecskerek községeket is, délután két óra körül pedig visszaérkezett Temesvárra, ahol sógora, Tietan Emil dr. alpolgármester látta vendégül. Ebéd után fogadta a bulgár népközösség küldöttségét, amelyet Teibisz Péter dr. vezetett eleje.

A bulgárok ezen alkalommal emlékiratot

nyújtottak át, amelyben a tiszta bulgár lakossága községeiben bulgár Front tanácsokat és bulgár tan nyelvű elemi iskolákat, vegyes lakossága községeiben pedig a Front-tanácsban aránylagos képviselőket és az iskolákban bulgár nyelvű tanzókat, végül Vingán bulgár tan nyelvű gazdasági szakiskolát kérnek.

Dragomir Silviu dr. miniszter jóindulattal hallgatta meg az előterjesztett kérelmeket és ígéretet tett azoknak a lehetőség határain belül való teljesítésére.

Dragomir Silviu dr. miniszter hétfő délután Karánsebesre utazott, ahonnan előzőleg Lugosra, majd Kraşsó-megyébe utazik.

A világgpolitika nyílt kérdése:

Beavatkozik Olaszország a háborúba, vagy továbbra is semleges marad?

Mindenütt léghaderőket vetnek harcba a németek a szövetséges hadihajóhad ellen — Több ponton megteremtettek a szövetségesek az együttműködést a norvégekkel — Bombázások és ejtőernyős támadások a skandináviai hadszínteren — Megélelkül a harci tevékenység a nyugati fronton is

Erőteljesen tartják állásaikat Norvégiában a német csapatok

Rómából jelentik: A Stefani-ügynökség közli a Giornale d'Italia legutóbbi számában megjelent cikkét, amely a következőket tartalmazza:

Az angol-francia csoportnak legutóbbi Olaszország elleni fenyegetése az a nyilatkozat volt, amelyet Sauerwein francia újságíró a New York Times genfi tudósítójának adott. A francia újságíró egyéni megfigyelésének alapján kijelentette, hogy Olaszországnak a háborúba való beavatkozása sajnálatos körülmény lenne, de ez meggyorsítaná a szövetségesek győzelmét.

A Lap felteszi a kérdést, hogy vajon a tudatlanság megnyilatkozása-e ez, vagy pedig az a lebecsülés, amely a franciák az olasz katonai erőket elbírálják, vagy egy újabb fondorlat, amelynek titkos céljai vannak. Mindenesetre — jegyzi meg a lap — az olaszok tudomásul veszik ezt a francia kijelentést és arra megfelelő időben emlékeztetni fogják Franciaországot. Másrészt a Giornale d'Italia utal a News Chronicle katonai szakértőjének cikkére, amely szerint angol tengerészeti körökben az a vélemény alakult ki, hogy Olaszországnak Németország mellett a háborúba való beavatkozása esetén a szövetséges tengeri fölényük tudatában könnyen leporolnák Olaszországot. Ezt megkönnyíti Olaszország felszigeti volta, valamint a Földközi-tenger elzárása ami által Olaszországot elvágnák Etiópiától. (Rador).

Külföldben Róma alapításának évfordulóját ezúttal is tengeri külsőségek között tartották meg. Az ünnepségeken résztvett az olasz király és császár, Mussolini miniszterelnök, valamint számos előkelőség. Az ünnepségen, amelyet a Capitoliumban tartottak meg, Mussolini több kitüntetést osztott ki, majd rövid beszédet tartott, amelynek során hangoztatta, hogy az olasz nemzetnek dolgozni és fegyverkezni kell.

Hadijelentések az északeurópai harctérről

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda a következő hivatalos jelentést közli:

Narvik kikötője előtt angol hadihajók jelentek meg és bombázták a várost, valamint a kikötőt. A partraszállást nem kísérelték meg. Bergent és Stavangert a német csapatok megélelítették. Ezekbe a városokba, valamint Trondhjembe állandóan érkeznek német csapatok, nehéz tüzérség és hadianyag. A német csapatok Hamarón át 50 kilométerre északi irányba nyomultak előre. A németek az elfoglalt területeken folytatják a szétszórt norvég csapatok leszerelését. A német léghaderő Narviknál bombázta az angol hadihajó-egységeket és két cirkáló bombatalálat ért. Az egyik kigyulladt és zátonyra futtaták. Ezenkívül bombatalálat ért négy angol csapatszálító hajót is. A nyugati arcvonalon légitámadás folyt le a német és a francia vonalak fölött. A németek lelőtték öt francia repülőgépet, egy német gép nem tért vissza állomáshelyére.

Narviknál a helyzet változatlan. A német csapatok folytatják Délnorvégia sík területén az előrenyomulást. A norvég csapatok új védelmi állásokat foglalnak el és a hegyek közé vonulnak vissza. A németek két korszerű fegyverrel felszerelt hadosztállyal harcolnak még a norvégok kis létszámuk mellett hiányosan vannak felszerelve. Elverum városát valószínűleg elfoglalták a német csapatok. A

norvégok Elverum-Hamar vonalán foglalták el az új védelmi állásokat.

London. Az angol tengerészeti és hadügyminiszter tegnap együttes jelentést adott ki. A jelentés megállapítja, hogy az angol hadierők Nansos kikötőben szálltak partra. Német légi haderő heves támadást intézett tegnap Nansos kikötője és városa ellen.

A támadás következtében egy angol kísérohajó elsüllyedt, amelyet eredetileg halászhajóból alakítottak át kísérohajóvá.

A német repülőgépek Nansos városra is bombát dobáltak és több ház súlyosan megrongálódott. A kísérohajó elsüllyedését kivül, az angol hadihajóhadat semminemű veszteség nem érte. (Rador.)

Róma. (Rador.) A Stampa jelentése szerint a norvégiai hadműveletek második felvonása most kezdődik és a szövetségesek partraszállása egyre gyorsabb ütemben folyik. A Corriere della Sera 60 ezer főre becsüli az eddig kikötött szövetséges erőket.

Narvikban nem változott a helyzet. A lap szerint a németek kezén lévő városrészen élelmiszerhiány mutatkozik.

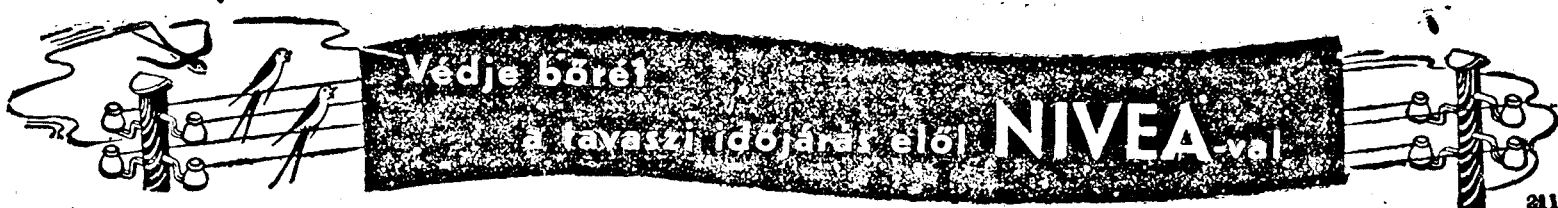
A Popolo d'Italia attól tart, hogy ha a németek helyzete megnehezül megkísérlik majd, hogy a Dániában összegyűjtött 300 ezer főnyi haderővel Svédországon át északra harcoló csapatainak segítségére siessenek.

Szigoru intézkedések az angolok által megszállt norvég vidékek ellen

Berlin. (Rador.) Azokkal az angol hírekkel szemben, hogy Norvégia több pontján angol csapatok szállottak volna partra, német részről megállapítják, hogy a fjordokon és elszigetelt kikötőkben csak kicsiny egységeket szállítottak partra és ezeket a német repülőgépek állandóan ellenőrzik. Csak Harstad város közelében vannak meglehetősen tömegű angol csapatok. Noha az angol partraszállások nem jelentenek közvetlen veszélyt a Norvégiában működő német csapatok számára, a német haderő ne mültséti ezek jelenlétét. A birodalom arra törekszik, hogy Norvégiában minél hamarabb megszűnjék minden harc és az ellenállók vagy eltávolítsák, vagy összetöri. A német csapatok norvégiai jelenlétének

és tevékenységének az lesz a következménye, hogy a németek szigorú intézkedéseket tesznek azok ellen a norvég vidékek ellen, amelyek az angol segédcsoportok tartózkodnak és amelyek egyébként mentesek maradtak volna a háború pusztításaitól.

Róma. A Corriere della Sera értesítésével szerint, Norvégiában egy francia és két angol hadosztály szállt partra. Az angolok az északi Nansosban léptek partra és azonnal elfoglalták a város körül elterülő fontos stratégiai pontokat. Az újság szerint a francia hadosztály Norvégia déli részén szállt partra. Elverum és Hamar környékén a francia csapatok már harcban állanak a németekkel — írja a Corriere della Sera. A Tegra erődöt, amely,

eddig norvég helyőrséggel rendelkezett, francia csapatokkal megerősítették. (Rador.)

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Az angol légügyi minisztérium tegnap adta ki az első veszteségi kimutatást, amely a Norvégiában lefolyt harcok során elpusztult szövetséges és német veszteségekről számol be. Az angol hivatalos megállapítás szerint a német légi hadsereg az április 8. és 17-ike között lefolyt harcok során 59 repülőgépet vesz-

tett. Az elpusztult gépeken kívül 19 német gép sérült meg súlyosan, úgy hogy azok közül is többen teljesen elpusztulhattak. Az angol légi haderő vesztesége ugyanezen idő alatt 27 repülőgép. Mindkét oldalon a veszteség igen nagy — állapítja meg az angol tájékoztató közlemény — és ebből megállapítható, hogy az északi harcmezőn kemény légi harcok vannak folyamatban. (Rador.)

tés közli, hogy a Moseltől keletre francia járőrök tevékenykedtek. A norvégiai események kel kapcsolatban közli a jelentés, hogy

április 20-án az ellenség hatalmas légi tevékenységet fejtett ki. Nansosra sok bombát dobtak le és a város nagy károkat szenvedett. Eg francia csapatszallítógőzös, amelyről a csapatok már partra szálltak, elsüllyedt. Emberéletben nem esett kár.

Berlin jelenti:

Tovább nyomulnak észak felé a németek

Berlinből jelenti: A német távirati iroda a következő helyzetképet adja a harcterről: A német légi haderő sikeresen megakadályozta angol csapatoknak Nansos közelében való partraszállását. Egy angol torpedóromboló bombatalálat ért, ké kereskedelmi hajó pedig elsüllyedt. A légierők hatékonyan közreműködtek a norvégek ellenállásának megtörésénél. Hamartól északra szétrombolták a vasútvonalakat. A Skagerrak és Kattegat tengerszorosokban több ellenséges tengeralattjárót gemmisített meg. Angol repülőgépek támadást intéztek Aalborg repülőtere ellen, anélkül azonban hogy kárt okoztak volna. Egy angol repülőgépet lelőttünk. Német repülőgépek több ízben megütköztek angol és francia gépekkel. Két angol és két francia gép lelőttünk három német gép nem tért vissza kiindulópontra. Egy másik gép svájci területen kénytelen leszállást végzett. (Rador.)

A Német Távirati Iroda hivatalosan közli: Az egyik angol távirati ügynökség az angolok újabb norvégiai győzelméről adott hírt, egyben pedig villágszóval jelezte, hogy angol csapatok érkeztek a Mjös tö vidékére és visszafoglalták Hamar városát. Német hivatalos körökben hangsúlyozzák, hogy a német csapatok elfoglalták Hamart és jelenleg észak felé nyomulnak. (Rador.)

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Norvégiának a német csapatoktól megszállt vidékeiről érkezett jelentések arra mutatnak, hogy még nem lehet áttekinteni az ország déli részén levő városokban elért zsákmányt, a hadianyag és a fegyverek

mennyiségét. Az utóbbi napokban a kikötőkben újabb nagyobb mennyiségű raktárakat fedeztek fel. Így Ber-

genben 380.000 katonai bakkangsot találtak, amelyeket Norvégiából Angliába akartak szállítani.

London szerint:

Hamar környékén is összeköttetés létesült a szövetséges és norvég hadsereg között

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség norvégiai munkatársa jelenti: Brit csapatok akcióba léptek Oslótól északra, miként azt a norvég hivatalos közlemény is jelentette. Svéd források szerint

az angol egységek tankokkal és nehéz hadfelszerelési anyaggal rendelkeznek s megteremtették az összeköttetést a norvég hadsereggel a Mjös tótól északra, a hol Hamar is fekszik.

Az angol csapatok Andasnesből vagy Lerdalből, esetleg mindkét parti helységről érkeztek. A németek megkísérelték, hogy az Andasnes felé vezető vasútvonalat elvágják Dombasnál, amely 80 kilométernyire fekszik a déli keleti partvidéktől. Ide

éjtőernyős különítményeket rendeltek ki, de a legutolsó jelentések szerint Dombas még mindig a norvégek kezében van.

Tronhiem város 70 ezer főnyi lakosságának fele eltávozott. Narviktól északra a németek háromezer főből álló hadereje körül van zárva.

Az angol légügyi minisztérium közli, hogy hétfőre virradó éjszaka az angol repülőgépek újabb támadást intéztek Stawanger ellen. Az erős német léghátrító tűz ellenére több gyújtó és robbanó bombát dobtak le.

Burgin hadszállításiügyi miniszter különben kijelentette, nem hiszi, hogy létezik még egy olyan expedíciós hadsereg, amely oly kiválóan volna felszerelve, mint a Norvégiában induló angolok. A felszerelést a legrövidebb idő alatt végezték el.

London. (Rador.) A Times vezércikkben foglalkozik azokkal az előnyökkel, amelyeket

a szövetségesek eddig Norvégiában megszerettek. Bármilyen legyen is a harc eredménye, a haditengerészet értéke fényes módon igazolást nyert — írja a lap. — A harcok során a németek azt hitték, hogy óriási károkat okozhatnak az angol hadiflottának, de az eredmény azt igazolta, hogy saját flottájuk nagy része pusztult el. Az angol hadiflotta fölénye tehát most sokkal nagyobb, mint két héttel ezelőtt volt.

Páris. (Rador.) A francia hivatalos jelen-

Olaszország és a háború

London. (Rador.) A hétfőn megjelent angol lapok a szövetségeseknek Olaszországgal és Szovjetországgal való viszonyával foglalkoznak. A Times azt írja, hogy Paul Reynaud és Halifax lord nyilatkozatai Olaszországot és Oroszországot illetően a baráti érzelmek kifejezést és azt a célt szolgálják, hogy emlékeztessenek miszerint Németország az egyetlen ellenség. Ebből azonban az is következik, hogy nem hátrálnának meg, ha más nemzetek azt hiszik, hogy közbe kell lépniük. A Daily Telegraph felhívja a figyelmet arra, hogy a szövetségesek flottái uralkodnak a Földközi tengeren és hogy Anglia, Franciaország és Törökország őrzi a Földközi tenger három legfontosabb kikötőjét. Különben a szövetségesek Olaszország javát akarják, mert hiszen Reynaud ezeket jelentette ki:

— Olaszország fellődésének biztosítása, a tartós béke egyik legfőbb feltétele

A News Chronicleban Vernon Bartlet azt ál-

lítja, hogy bizonyos feltételek mutatkoznak abban a tekintetben, hogy a Szovjet elragadtatása a német kormányrendszer irányában fokozatosan csökken. A Daily Herald azt írja, ha Oroszország becsületes semlegességet tanúsít, annak nagy előnye lesz az angol—orsz kereskedelmi összeköttetésben.

Ugyancsak Bartlet azt írja, hogy a szovjet-kormány aligha lesz hajlandó elfogadni a meghívást, hogy kereskedelmi megbeszélést folytatson Angliával, még pedig azért, mert az angol kormány késlekedett válaszolni Majszkij londoni szovjet nagykövet két hónappal ezelőtt tett és március végén megismételt ajánlatára.

Róma. Elterjedt hírek szerint, Hitler német vezér és kancellár sürgősen Berlinbe hívta a római nagykövetet. A német nagykövet már el is utazott az olasz fővárosból. (Rador.)

Angol légitámadás egy dán város ellen

London. A légügyi minisztérium hivatalosan jelenti: A Maginot-vonalon tegnap élnék légi harci tevékenység fejlődött ki. Angol repülőik ismételten harcba bocsátkoztak német gépekkel. Az angol repülőik teljes bizonyossággal öt német gépet lőttek le. Egy hatodik német gépet is találat érte s kényszerleszállással a német vonalak háta mögött ereszkedett alá. Valószínű, hogy ez a gép is elpusztult. (Rador.)

Lelőtték a svédek egy német repülőgépet

Stockholm. Svédország délnyugati része fölött tegnap négy német repülőgép haladt át. A légvédelmi ágyúk működésbe léptek és egy német repülőgépet lelőttek. A gép pilótája meghalt, a megfigyelő tisztje életben maradt. A svéd hatóságok internálták a német tisztet. (Rador.)

Stockholm. (Rador.) A stockholmi nemzeti szocialista párt helyiségeiben a rendőrség tegnap váratlanul házkutatást tartott, amelynek során igen sok kompromittáló okmány és röp iratokat találtak. A házkutatással kapcsolatban több letartóztatás történt.

„URANIA”: mindig vezet. 11.30 és 3-kor matiné olasz helyárrakkal.
TELEFONÉLOVET: 12-32 SZÁM 5, 7.15, 9.15 — 38, 28 és 19 leles árrakkal

Jeanette Macdonald és Eddy Nelson

csodás, zenés, énekes és táncos operettje a SZERELMESEK Sárnes film. Káprázatos revüjelenet.

Csak 2 nap

Hiradók

DEUTSCHLAND

utolérhetetlen minőségű kerékpár

Az összes modellek szenzaciós olcsó árban kaphatók

Hammer Zsigmond és Fianál Arad,
Bulevardul Regele Ferdinand 27. szám.

Légi csata a Maginot-vonal felett

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség közli az admirálisok jelentését. Eszerint az angol flotta egységei megjelentek és megtámadták egy német csapat szállító hajókaravánt, amelyet repülőgépek kísérték. A jelentés szerint két csapat szállító gőzöst megtorpedóztak.

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség közli a légi haderő főparancsnokságának jelentését, amely szerint a brit légi haderők tegnap intézték az első támadást a németek által megszállott Dánia ellen. Brit repülőgépek hatásosan bombázták Aalborg város légi kikötőjét, amelyet a németek a Norvégia elleni repülő támaszpontnak használtak fel. A bombázás, amennyire ez megállapítható volt, jelentős károkat okozott a légi kikötő berendezéseiben. Ugyancsak támadást intéztek a brit légi erők Stavanger és Kristiansand légi kikötői ellen és megrongálták azok berendezéseit. Aalborg városa a Jütland félszigeten fekszik.

Lipót király végignézett egy német-belga légi ütközetet

Brüsszel. Lipót belga király tegnap szemtanúja volt a belga vadászgépek eredményes harcának, amelyeknek során egy belga terület felett haladó német repülőgépet leszállásra kényszerítettek. A belga király az Albert-csatorna felé utazott, az ott elvezett csapatokat meg akarta szemlélni és utközben szemtanúja volt a légi harcnak és a német gép le-

Semlegesek arcvonala

Bern. (Rador.) A szövetségi tanács tagjai tegnap hosszabb megbeszélést folytattak Guisan tábornokkal és a nagyvezérkar több tisztjével és ennek során megvitatták a nemzetközi eseményekből folyó új helyzetet. A megbeszélés befejeztével hivatalos közleményt adtak ki és ebben leszögezik azt, hogy

amennyiben a köztársaságot megtámadná, elrendelik az általános mozgósítást, amelyet rádión, falragaszokon és a harangok megkondításával fogják közölni a közönséggel. Minden olyan külföldről terjesztett hír, amely arról szól, hogy Svájc nem fog ellenállni egy támadásnak, rosszindulatú minden alap nélkül. Az ország utolsó emberéig védekezni fog a támadást megkísérlő ellenséggel szemben.

Bern. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy Tulpe alezredes, aki a hadügyminisztériumban teljesített szolgálatot, kémkedés gyanúja miatt letartóztatták. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy az alezredes egy idegen hatalomnak svájci katonai titkokat szolgáltatott ki. Ugyancsak őrizetbe vettek több polgári személyt is, akik az alezredessel összeköttetést tartottak fenn.

Bern. (Rador.) A szövetségi tanács április 30. és május 2. közötti időre minden kommunista megnyilvánulást betiltott. Minden más párt felvonulhat május 1-én, a munka ünnepeinek szónokai azonban üszteletben kell, hogy tartsák beszédek során Svájc semlegeségét.

Az U. S. A. és Japán viszonya

Warm Springs. (Rador.) Roosevelt köztársasági elnök Warm Springsben mondott beszédeben védelembe vette a New Deal politikát, de nem tett célzást arra, hogy harmadszor is felöltött magát. Kijelentette, hogy külföldi kérdéseket nem érint beszédeiben, de hangsúlyozta, hogy az amerikai kormány sem az európai, sem pedig az ázsiai háborúba nem kíván beavatkozni, utalt azonban arra, hogy az

győzetésének, Lipót király azonnal üzenetet küldött a két belga repülőgép pilótáinak, akiknek köszönését tolmácsolta vakmerő teljesítményeikért.

Lüttichből jelentik, hogy tegnap a lüttichi légvédelmi tüzérség egy nagy magasságban haladó repülőgépre tüzelt, amely Lüttich városa felett elhaladt. (Rador.)

Erősítik a francia hadihajóhadat

Páris. A Havas iroda jelenti: Campinchi haditengerészeti miniszter a francia flotta nagyarányú fejlődéséről szóló beszédében bejelentette, hogy a francia flotta a két legmodernebb csatahajóját, a Richelieut és a Jeanne d'Arcot a közeli időben bocsátják vízre. A csatahajók mindössze 35 ezer tonnás. Az ugyanolyan erősségű Clemenceau és Gascoigne csatahajók építését rövidesen befejezik. A miniszter megállapította beszéde során, hogy Anglia után Franciaország a világ legnagyobb gyarmati hatalma. A francia hadiflottának védenie kell a francia kereskedelmi hajózás számára a szabad tengeri közlekedést.

— A francia hajóhadnak nagyon erősnek kell lennie — mondotta a tengerészeti miniszter. A biztos győzelem tudatában valószínűleg meg hatalmas flottaépítő programokat, mert tudjuk, hogy a háború után fokozottabb feladatok várnak a francia hajóhadra.

Egyesült-Államok részt kíván venni a háború utáni helyzet kialakításában.

Tokio. (Radiopress.) Japán politikai körökben mély benyomást keltett az a körülmény, hogy

az amerikai flotta a távolkelet felé közeledik.

Igy az Admiral Ragusta elhagyta a manillai kikötőt és Sanghaj felé tart. Hasonlóképpen más hadihajók is 2-3 napon belül kínai kikötőkbe futnak be. Japán tengerészeti körökben

Bulgáriát nem tenyegeti háborús veszély

Szófia. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: Filoff bolgár miniszterelnök rádióbeszédet mondott és kijelentette, hogy Bulgáriát nem fenyegeti az a veszély, hogy belesodród

Churchill beszéde a Hardy csatahajó megmenekült legénységéhez

London. (Rador.) A tengernagyi hivatal közli, hogy az Eclipse torpedóromboló, amely néhány nappal ezelőtt egy bombatámadás következtében megsérült, visszatért támaszpontjára. A hajó személyzetét a tengernagyi hivatalban együtt fogadták a norvég partokon elsüllyedt Hardy rombolóhajó személyzetének életben maradt tagjaival. A fogadtatáson Churchill haditengerészeti miniszter beszédet mondott, amelynek során többek között a következő kijelentéseket tette:

— A romboló hajórajok jelentős részt vettek Anglia biztonságának a biztosításában a háború legutóbbi hónapjai során. Az önkéntes kapitány, Warburton Lee vállalta azt a felelősséget, hogy Narviknál megtámadja az ellenséget és az életével fizetett ezért az elha-

hangsúlyozták, hogy Starck amerikai tengernagy tájékoztatta az amerikai szenátus tengerészeti bizottságát, hogy

Japán 8 darab egyenként 43.000 tonnás hadihajót épít, míg az Egyesült-Államok csak 6 darab egyenként 35.000 tonnás csatahajó építését vette tervbe.

San Francisco. (Rador.) Edison tengerészeti államtitkár az újságíróknak kijelentette, hogy az amerikai hajóraj kész odamenni, ahol politikai szempontokból szükség lesz erre.

Hangsúlyozta a Haway szigetek hadászati jelentőségét, melyek az Egyesült-Államok nyugati védelmének előőrsei.

Másrészt John Tower tengernagy, a flotta aeronautikai irodájának vezetője Washingtonban kijelentette a szenátus tengerészeti bizottságában, hogy

az amerikai üzemek jelenleg legkevesebb 25.000 repülőgépet tudnak évente gyártani.

Washington. (Rador.) Az Egyesült-Államokból márciusban 17 millió 481.982 dollár értékű hadirepülőgépet, fegyvert és löszert szállítottak külföldre.

Tokio. (Rador.) A Reuter iroda jelenti: A japán sajtó élénken kommentálja Hull amerikai külügyi államtitkár nyilatkozatát Hollandiával kapcsolatban. Az Asahi Shimbun azt írja: „Az Egyesült-Államok álláspontja barát-ságtalan és érthetetlen és szükségtelen beleavatkozást tartalmaz a Csendes óceán ügyébe. A Nachi Shimbun így ír: Nem fér kétség hozzá, hogy Hull nyilatkozata olyan politikai akciót jelent, amely Japán tevékenységét déli felé meg akarja akadályozni.

Egy szovjet ágyunaszád lefoglalt négy japán halászhajót

Tokio. (Rador.) A Reuter távirati iroda jelenti, hogy egy szovjet ágyunaszád lefoglalt négy japán halászhajót a Pesiet-öbölben. Valószínűnek tartják, hogy egy másik japán halászhajót is lefogtak a szovjet hatóságok, a melyekről egy hét óta semmit sem tudnak.

Jugoszlávia magatartása és a Balkán békeje

London. A Times írja: Angol politikai körökben élénk visszhangot váltott ki Cvetkovics jugoszláv külügyminiszter beszéde, aki kijelentette, hogy Jugoszlávia semlegeségéhez ragaszkodik és valamennyi szomszédjával a jóviszonyt fenntartani tartani. Londonban ennek a nyilatkozatnak különösebb jelentőséget tulajdonítanak a jelenlegi nemzetközi helyzetben, amikor a Balkán békéjének a megőrzése a nemzetközi helyzet egyik legfontosabb problémája. (Rador.)

jék a háborúba. A belpolitikai helyzet sem ad nyugtalanságra okot. Ugyanezt lehet állítani a Balkán valamennyi országáról

CORSO:

CAMILLA HORN, YTA RINA, IVAN PETROVICH, WERNER FUETTERER

11.30, 3, 5, 7.15, 9.15 órákor

Rioi-i leánykereskedők

Izgalmas, erotikával tulfutott, melódia- és tánodus film.

JURNALOK

Arad katolikus társadalmának fontos ügyei a belvárosi egyházközség tisztújító közgyűlése előtt

A katolikus gimnázium nyilvánossági joga, a tanintézetek működése és az egyházközség belső életének valamennyi időszerű kérdése részletes jelentés keretében került a közgyűlés elé — Lakatos Ottó dr. rendfőnök-plébánost örökös diszelnökké választották

Az aradi belvárosi római katolikus egyházközség tanácsa április 21-én délelőtt 11 órakor a Minorita Kulturház mellett lévő Mária-kongregáció nagytermében tartotta meg évi közgyűlését, amelyen az egyháztanács tagjai csaknem kivétel nélkül megjelentek.

A megnyitó beszédet dr. Lakatos Ottó rendfőnök-plébános, az egyházközség egyházi elnöke nyitotta meg, mély gondolatokkal ékes beszédeivel, amelyben visszapillantott az elmúlt esztendő munkában és szép eredményekben és működésére.

A költői lendületű megnyitó-beszéd után került sor a hivatalos évi jelentés felolvasására. Az elmúlt év munkásságát dr. Boros Béni egyházközségi főtitkár ismertette a legkimerítőbben.

Az évi jelentés során az aradi magyarság, illetve az aradi magyar társadalom számos időszerű kérdése, fontos közügye került megvilágításba. Az évi jelentés bevezetőjében megemlékeztek arról, hogy a dr. Lakatos Ottó kezdeményezésére, az 1919-ik esztendőben felfüggesztve és megalakult római katolikus egyházközség főfeladatai közé tartozott mindig a római katolikus

a magyar nyelvű oktatás, illetve az ifjuság minden irányú nevelése.

Ezt a célt szolgálta — így szól a jelentés — a katolikus liceum megalapítása, amit egyházközségünk lelkes buzgalomával és gondoskodásával sikerült megvalósítani. Tanintézményünk közérdekű szükségletnek felelt meg, igazolja ezt a különösen kezdetben nagy látogatottsága is.

A jelentés ezután rátér az egyházközség fenntartásában lévő különböző iskolák, intézmények rövid ismertetésére, megállapítva azt is, hogy a német római katolikus hívek adózásából a német iskoláztatás ügyét is támogatták. Az elmúlt tanévben az egyházközség fenntartásában lévő intézményekben, iskolákban összesen 714 tanuló nevelkedett. Ezek közül 89 református, 20 evangélikus és 3 unitárius. Az egyházközségi intézmények 15 rendes és 8 óraadó tanárt, 5 tanítót, 1 hitoktató lelkészt, 1 óvónőt, 1 segédóvónőt, 1 gyermekgondozónőt, 3 női alkalmazottat, 1 szociális nővért, 3 iskolaszolgát, 2 pénzbeszedőt és 4 igazgatási tisztviselőt foglalkoztattak. Eszerint az egyházközségi intézmények alkalmazotti létszáma összesen 45, akikhez 4 nyugdíjas tanár járul.

Az aradi római katolikus főgimnázium nyilvánossági jogának ügye

Legutóbbi közgyűlésünkön — állapítja meg a jelentés — már jelentettük azt, hogy az oktatásiügyi miniszter gimnáziumunk három alsó osztályának az idei tanévtől kezdődőleg a nyilvánossági jogot megadta.

Intézetünk tanuló-létszámára vonatkozó adatokból a múltban mindig pontosan rámutathattunk arra a szoros összefüggésre, amely a nyilvánossági jog és intézetünk tanuló-létszáma között állandóan fennállott. Áll ez a jelen esetben is. Az idei, 1939—40. tanévünkben 30 református, 7 evangélikus és 1 unitárius tanulóval együtt összesen 174 tanuló iratkozott be. Ez az előző évi 134-es létszámmal szemben 40 tanuló-létszám szaporulatot jelent. Ha mind a nyolc osztályunk nyilvánossági joggal bírna — hangsúlyozza a jelentés — tanuló-létszámunk azonnali lényeges emelkedésére számíthatunk.

Iskoláinkat nagy áldozattal magas színvonalon tartjuk fenn — hangsúlyozzák a jelentésben és ezzel kapcsolatban megemlékeznek arról, hogy 20 ezer lejt költöttek a külön román könyvtár fejlesztésére, ezenkívül nagy összeget áldoztak még a különböző tanfelszerelésekre is.

A törvényes kívánalmaknak teljesítését, melyet a minisztérium előír, okmányyszerűleg teljes részletességgel igazoltuk. Ezért ez év januárjában ismét benyújtottuk Püspöki Hatóságunk utján indokolt kérvényünket a minisztériumhoz a nyilvánossági jog megadására iránt.

Múltunk és jövőnk kötelez bennünket arra, hogy bármily nehézségekkel és akadályokkal is állunk szemben, ne csüggedjünk, bizva abban, hogy előbb-utóbb a kormányzati tényezők megértése törvényes kívánságunkat is megvalósuláshoz segíti.

Ezután az évi jelentés köszönetet tolmácsol Pacha Ágoston dr. megyéspüspöknek, a Romániai Magyar Népközség vezetőségének, külön dr. Szász Pál alelnöknek, valamint a bucaresti titkárság vezetőjének, dr. Mikó Imrének, akik állandóan munkálkodtak az aradi római katolikus gimnázium nyilvánossági jogának visszaszerzéséért. Dícsérettel emlékeznek meg ezután Fischer Aladár főgimnáziumi igazgatóról és a tanári karról, amelynek irányításával az itt tanuló ifjak alapos tudást, magas erkölcsi felfogást s kemény, életrevaló küzdeniakarást visznek magukkal a társadalomba. Az őszinte elismerést és köszönetet tolmácsolják a jegyzőkönyv keretében úgy a gimnázium igazgatójának, mint a tanári karnak. Hálával és köszönettel emlékeznek meg azokról a jóakarókról is, akik a római katolikus gimnázium fenntartási költségeihez mindig hozzájárultak.

Önzellen támogatásuk nélkül a főgimnázium fenntartása szinte lehetetlen volna. Szeretettel és nagyfokú hálával kell megemléteni különösen Purgly László, Takácsy Miklós, özv. báró Andrányi Károlyné, br. Solymossy Tibor, dr. Széll Lajos neveit, akik az intézet régi lelkes barátai és támogatói. Köszönettel tartozik még az aradi római katolikus főgimnázium a Népközség aradi tagozatának és dr. Palágyi Jenő elnöknek, akik megértőleg támogatták a római katolikus tanintézményeket.

Az „Ajutorul” önszegélyző és hitelszövetkezet tanusít még — immár évek óta — meleg érdeklődést a római katolikus intézmények iránt, így a takarékoság előmozdítására az idén is 30 darab 50 lejes betétkönyvet ajándékozott a három római katolikus iskola tanulóinak.

Jelentés az elemi iskola munkájáról...

„Elemi iskolánk megalapításától kezdve állandó és öröndetes fejlődést mutat — tér át a jelentéstétel az aradi római katolikus elemi iskolára. — immár második éve 7 osztállyal működik. Magyar társadalmunk érdeklődése joggal fordul mindjobban a kitiűnő iskola felé, amelynek berendezését és felszerelését a legkorszerűbb szintre emeltük. A vezetés képzett és lelkes tanítói testület kezében nyugszik amelynek működése a legteljesebb elismerést és köszönetet érdemli meg. Az idei tanév tanuló-létszáma: 258. Ez hatvanhatal több mint az elmúlt évben. A más vallású tanulók közül 30 református, 7 evangélikus és 2 unitárius.”

Ezután a jelentés sajnálkozással állapítja meg, hogy az elemi iskola növendékei legnagyobb részben a szegény és a legszegényebb körülmények között élő magyar szülők gyermekei. Ez egyrészt annak a jele,

SZÉPSÉGE ÉRDEKÉBEN

használja naponta a Richard Hudnut cég kiváló minősége által világhírű készítményeit.

PUDER, KRÉM, ARCROUGE, AJAKROUGE

RICHARD HUDNUT

Szépségápolás

PARIS-NEW-YORK

hogy társadalmunk széles rétegei mily nehéz körülmények között élnek — folytatja a jelentés — másrészt annak is, hogy éppen a tehetősebb magyar szülők nem adják kellő számban gyermekeiket a mi iskolánkba.

Az önzellen áldozatkészség példaképei...

„Az egyházközségben lévő iskolák szociális tevékenységét társadalmi egyesületeink, valamint az iskolák áldozatkész barátai és jóakarói segítségével valósítja meg a tantestület. Ilyen elsősorban az ingyentelej-akció, amelyel naponta 50 szegény gyermek kap 2,5 deciliter pasztőrözött tejet. Azután gyermeknevelés, amelyet 40 szegény tanuló élvezett. Ingyen és olcsó ebédeltetés 30 gyermek számára. — az őszi és téli ruhasegélyek kiosztása — könyv- és pénztartal-mak.”

„Őszinte köszönettel kell azokról megemlékeznünk, akik mindezt lehetővé teszik — így elsősorban özv. báró Andrányi Károlyné és báró Andrányi Lajosné, a vezetésük alatt működő Szociális Misszió Társulatáról, a plébániáról, a Népszövetség Szociális szakosztályáról és elnökeről Takácsy Miklósról, az aradi Mária Kongregációról, a Leányklubról, a Szent Ferenc Harmadrendjéről, a Rózsafüzér Társulatról és a többi egyesületről, ezek lelkes vezetőiről és tagjairól, valamint a Sismann Gedeon irányításával működő Katolikus Egyesületek Jótékonyági Központjáról, továbbá jóakaróinkról, köztük különösen Dési Károlyról, dr. Boros Ernőről, Bogdánffy Bélánéról, Szabó Miklósról és másokról.”

Miután a jelentés beszámolt még a 75 gyermeket gondozó óvoda működéséről és a Mosóczytelepi Napközi Otthon munkásságáról, az Aradon tartózkodó székely cseléd lányok kulturális, vallásos neveléséről tettek jelentést a közgyűlésnek. Az otthonuktól távol vetődött, jórészt fiatal lányok, mintegy 40-en, vasárnaponként összegyűlnek és egy szociális nővér vezetésével mellett nemesítik lelküket és edződnek az élet nehéz küzdelmeire. A fáradozást nagy örömmel és hálával fogadták a székely lányok.

Az elmúlt évben létesített tanoncskolával

FORUM FILMSZÍNHÁZ
TELEFONSZÁM: 20-10.

GORILLA

LEGUJABB FOX-HIRADO

SZINES SILLY SYMPHONIE

Jön: A SZÍVEK MUZSIKAJA, Irving Berlin e üstöcsengő ü moróháival

Ma: 7.15 és 9.30 kor rendes, 11.30 és 3 kor olcsó helyekkel

A főszerepben:
Lugosi Béla, A 3 Rész,
Anita Louise, Lionel Atwill

kapcsolatban örömmel állapították meg, hogy a kezdeményezés a legszebb erkölcsi sikerrel járt.

Az első évben már 174 tanuló iratkozott be. Ezek között 38 református és 4 evangélikus. A beiratkozott nagy számhoz képest két első és egy második osztályt kellett leállítani.

Ez mutatja, hogy ezen intézmény is hiánypótló — állapítja meg a jelentés — s még nagyobb győzödéssel, hogy teljes mértékben fogja szolgálni azt a célunkat, hogy a magyar parasztság utánpótlását művelt és vallásos szellemben nevelt ifjú nemzedékkel biztosíthatjuk.

Az új tanonciskola máskülönben a felsőbb hatóságok felülvizsgálása alkalmával is kiérdemelte az elismerést.

A tanonciskolával kapcsolatban felhívják a közgyűlés parasztagjainak figyelmét arra, hogy szíves érdeklődésükkel és áldozatkészségükkel támogassák az iskolát, amely sok-sok terhet ró az egyházközségekre és azt csak a megízért segélyezés mellett tudják viselni. A tanonciskola létesítésével kapcsolatban a közgyűlés elé terjesztették még azon kedvezőtlen módosítást, amelyet a munkajogi minisztérium feltétele: az egyes tantárgyak óráival román tanárok által való tanítása okozott.

Nem fizetik rendszeresen az egyházközségi adót!

Ezután került sor az egyházközségi adó behajtására vonatkozó kérdésre. megállapítva azt, hogy nem mindenki érzi át annak jelentőségét, hogy mit jelent az egyházközségi adó pontos rendezése. Az egyházközség lételeméért az intézmények fenntartása csak ettől függ. éppen ezért lelkiismeretbeli kötelessége kellene legyen mindenkinek az egyházközségi adó mielőbbi rendezése. Az egyházközségi adók behajtására a törvény bírói úton is módot nyújt és — sajnos —

az egyházközség a lemarakcsahb nem-ze-
főkkel szemben így is kénytelen eljárni.

E kérdés megvilágítása után bejelentették, hogy május 26-án az összes katolikus iskolák részvételével „iskola-napot” rendeznek Aradon is, amelyre már megtették a kellő előkészületeket.

A pénzügyi vonatkozású kérdések feltárása következett ezután, majd tudomásul adták, hogy a német hívek adózásából a német tanügyi célra 49.029 lejt utaltak ki, ami meghaladja a múlt évi összeget.

Ezután Nagy Orbánné, Variassy Szeréna hagyatékának ismertetésére került sor. Mint köz tudomású a nemesszivij nagyasszony végrendeletileg jelentős vagyont hagyott az aradi római katolikus gimnáziumra. Az ehunyt nemesszivij adományozó valóban szép és maradandó emléket állított.

Az aradi római katolikus egyházközség új vezetősége

Ezután a közgyűlés elnökletét dr. Széll Lajos egyházközségi világi elnök vette át, majd Prohászka László dr. emelkedett szólamra és az előjáróság nevében tette meg az indítványt:

dr. Lakatos Ottó rendfőnök plébános fardhatatlan munkásságának, érdemeinek elismeréseképpen választák meg örökös diszeinökké.

Beszéde során kifejtette, hogy a rendfőnök plébános az elmúlt esztendő alatt felbecsülhetetlen értékű munkát végzett nemcsak az aradi római katolikus egyházközségért, hanem a társadalmi téren végzett munkássága is példaképpen lebeghet az utókor előtt s az egyházközségnek nem áll módjában másképpen hálaát és elismerését tolmácsolni csak ezzel a hájározattal.

A közgyűlés tagjai az indítványt nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadták és az örökös diszeinökké, percekig tartó meleg ünneplésben részesítették.

Dr. Lakatos Ottó rendfőnök plébános nagy meghatódottsággal mondott köszönetet a megízsztehetésért és kijelentette, hogy mindaddig amíg csak munkaeje, egészsége nem lankad, élete végéig a legjobb tudásával szolgálja az aradi katolikus társadalom ügyeit és az egyházközséget.

A rendfőnök-plébános köszönő beszéde után Török Dezső egyházközségi gondnok terjesztette elő az évi zárszámadásokat, majd a költségelőirányzatot az 1940—41-ik munka esztendőre. A közgyűlés egyhangulag elfogadta ezt a jelentést, illetve költség tervet is.

Az évi jelentések elhangzása után került sor a választásra, amely az alapszabályok értelmében általános szavazás útján került lebonyolításra. Az egyházközségi választmány a következőképen alakult meg:

Rendes tagok: Alföldy Pál, Apponyi Gyula, dr. Boros Béla, dr. Boros Béni, dr. Czédly Károly, Darányi János, Dési Károly, dr. Fekter Elemér, Habereger Lajos, Hendi János, Hentschel István, Issekutz Géza, Kelly István, dr. Krepij János, Öry Béni, dr. Parecz Béla, dr. Parecz György, Pánits Pál, dr. Prohászka László, Török Dezső, dr. Széll Lajos, dr. Vjtos Pál, Zircher József, dr. Zubor Imre. — Pótagok: Boros Jenő, Székely Béla, Matuz András, Hegedüs Lajos, Heim Gyula, Kádár Jenő, Barthei Ernő, Vandracssek Ignác, Pöhm Tivadar, Pártos Sándor, Májka Henrik, Zafhureczky László.

Bejelentette ezután az elnök, hogy az egyházközségi előjáróság a fenti választmányból, valamint a püspök által kinevezett vezetőségi tagokból: Andreyi Lajos báró, Göbl Alajos, Pireé Ferenc dr., Porcia Lajos gróf, Szécs Didak és Takács Miklós, valamint azokból a tagok, akik hivatalból tagjai a vezetőségnek és ezek a következők: Siszman Gedeon minorita, Fischer Aladár, dr. Berthe Nándor és Návrády Agoston, Iskolajogi bizottság tagjaivá választották: Dr. Széll Lajos, dr. Boros Béla, dr. Prohászka László, dr. Parecz Béla, Alföldy Pál, dr. Parecz György, Takácsy Miklós, Kelly Istvánt.

Délben egy órakor hirdették ki a választás eredményét és a szabályok értelmében — ekkor került sor az új elnökség megválasztására. A világi elnök dr. Széll Lajos felüggasztette az ülést, majd az ujonnan választott választmány tagjai dr. Lakatos Ottó egyházi elnök vezetésével megkezdték a tisztikar megalakítását. Parecz Béla dr. meleg szavakkal köszönetet mondott a lemondott előjáróság munkájáért. A választmány visszavonulása után a tíz perces szünet után ismertették a választmány határozatát, illetve választási eredményét, amely szerint a tisztikar a következőképen alakult meg az 1940—41-ik esztendőre:

Elnök: dr. Széll Lajos. Alelnök: Takácsy Miklós földbírókos. Titkár: dr. Boros Béni, Gondnok: Török Dezső. Eljénörök: dr. Czédly Károly, Öry Béni, Ügyész: dr. Zubor Imre.

Az aradi római katolikus egyházközség ujonnan megalakított választmánya és tisztikara éppen olyan lelkesedéssel, felelősségtudattal vezető majd az aradi római katolikus hívek 35 ezer főnyi tömegét, mint a múltban; amidőn jankadhatatlan erővel munkálkodtak, hogy nemcsak a híjélet, hanem a társadalmi és kulturális ügyekben is a legszebb eredményeket mutathassa fel.

Az aradi evangélikus egyházközség első közgyűlése a szuperintendencia elismerése óta

Osszetartás és a lelki élet elmélyítése a további munka jelszava

Az aradi evangélikus egyházközség évi közgyűlését vasárnap, nagy érdeklődés mellett tartották meg az egyház tanácstermében. Az egyházközségi közgyűlésen Frim Lajos szuperintendens gyengékedése és Purgly László külföldi tartózkodása miatt nem jelenhetett meg. A közgyűlést Palágyi Jenő dr. másodfelügyelő nyitotta meg s beszédében őszinte örömet fejezte ki, hogy — annyi hosszú esztendő törhetetlen küzdelme után — a magyar lutheránus zsinatpresbiteri egyházközséget a kormány végre hivatalosan elismerte. Beszédében megemlékezett arról, hogy az erre vonatkozó rendeletet a hivatalos lapban már közölték, a magyar lutheránus zsinatpresbiteri egyházközség aradi székhelyén Frim Lajost szuperintendens hivatalosan is elismerték és megerősítették. Megnyitó beszéde keretében a presbiterium ajánlatára javallta azt, hogy a közgyűlés szavazzon jegyzőkönyvi köszönetet a Romániai Magyar Népközségnek, annak elnökének: gróf Bánffy Miklósnak és Szász Pál dr.-nak, akik fáradhatatlanul

A felmenyény megadása után az evangélikus Nőegylet elnöknője, Nagy Imrené báró Bedeus Zelma mondott kölői szárnyalású beszédet. A nagyszabású és felbecsülhetetlen társadalmi munkát végző egyesület évi jelentését terjesztette elő, amelyet Pálmé Lautner Vilma pénztáros jelentése követett.

Az aradi Evangélikus Nőegylet az elmúlt esztendőben is, éppen úgy mint az előző években, felkapolta az élet eseményeit: a szegény gyerekek táplálása, felruházása, a magával tehetetlen öregek felamoltása és pénzbeli segélyezése volt elsősorú feladata a Nőszövetség tagjainak, akik kivétel nélkül meghatározó módon szótartak az irgalmasság virágait, hogy enyhítsék a nyomor kíreltségét. Az elmúlt karácsonyi ünnepek alkalmával 90 élelmiszer csomagot osztottak szét és ezenkívül 200 gyermek-szeretcsomagot. A tél rélteneget hidege elől 32 gyereket mentettek meg — mindegyiket teljesen felruházták. Ugyancsak ruhaneművel segélyeztek még 5 szegény asszonyt is. Külön karácsonyi segélyezés képen kiosztottak 26.400 lejt és az esztendő folyamán 14.550 lejt osztottak szét a szegények között gyorssegély címen.

Dr. Palágyi Jenő meghatározó hangon fejezte ki az egyházközség köszönetét a végzett munkáért az egyesületnek és elnökőjének, akik ilyen pompás eredményeket mutathatnak fel. Kérte, hogy a jövőben is végezzék ilyen szíjjel lélekköl ezt a nemes munkát, amely a társadalom legszegényebbeit emeli fel.

Dénes Béla evangélikus lelkész olvasta fel a közgyűlés elől az elmúlt év népmozgalmi adatait, amely hű tükörképe mind a társadalomnak. Ezzel kapcsolatban a tanügyi, illetve iskolajogi adatok is a közgyűlés elé kerültek:

Az 1939-es esztendőben 42 keresztelej történt, ebből 23 fiú és 19 leánygyermek. Törvényrelen 5, törvényes 37 Aradi szüléslésű 31, vidéki 11. Házaságot kötött 3 egyváltású és 8 vegyes vallású pár, összesen 11. Meghalt Aradon 25, vidéken 3, összesen 28 egyháztág. Az evangélikus egyház kebelébe tért 9 férfi és 9 nő, összesen 18. Vallását elhagyta, vagyis kihér, 8, illetve 5 nő és 3 férfi. Konfirmált 19 növédék, vagyis 7 fiú és 12 leány. Aradon 16 és vidéken 3. Híjoktatásban részesült 89 elemi iskolás, 41 középiskolás és 14 tanonciskolás ifju.

A Bibliakör munkásságának eredményeit szintén Dénes Béla lelkész tárta fel a közgyűlés tagjai előtt. A Kör az ugynevezett perselypénzből gyorssegély címen a szegények között kiutaltarott 2060 lejt. A beszámoló után Dénes Béla lelkész az egységbe való kovácsolódásra, a lelki élet elmélyítésére buzdította a híveket, mert csak ez védheti meg minden bajtól és veszelelemől az egyház hajóját.

Az aradi evangélikusok közgyűlését dr. Palágyi Jenő másodfelügyelő lendületes záróbeszéde fejezte be. A közgyűlés déiben 12 órakor ért véget.

Promontorul-borok minőségben és árban uőlerhetelesek

Elsőrangú asztali bor	14 lei
Szika siller — — —	16 "
Bakator — — —	20 "
Rizling — — —	20 "
Óbor különlegesség —	20 "
Burmint — — —	22 "
Desert — — —	28 "
Bdés különlegesség —	28 "
Leányka — — —	32 "
Ménesi vörös — — —	40 lei

Okvetlenül izlelje meg!

Promontorul, Str. Horia 12. — Telefon: 10-64

Fiókok: Bul. Reg. Ferdinand 55, Str. Sarmiseghetuza 11, Str. Lae Barna 44.

lanul munkálkodtak azon, hogy az evangélikusok e régi sérelmét mielőbb orvosolják.

Az indítványt a közgyűlés egyhanguan elfogadta és meleg ünneplésben részesítették mind azokat, akik közbenjártak a szuperintendencia hivatalos elismeréséért.

Ezután került sor a közgyűlés tárgysorozata-ra. Kászonyi János gondnoki jegyző emelkedett szólamra és Fiedler Imre gazdasági bizottsági elnökkel egyetemben előterjesztette az évi zárszámadást. A közgyűlés minden zárszámadásra vonatkozó előterjesztést jóváhagyott és megadta a felmenyényt úgy a presbiteriumnak, mint a gazdasági bizottságnak. Egyben köszönetét fejezte ki az elmúlt évben végzett lelkiismeretes munkáért, amelyet oly lelkesedéssel és odaadással végeztek.

A petroleum háborús büvköre

Egy csepp olaj: öt csepp vér...

**A külpolitika elemei: a földrajz és a közgazdaság —
A csőrendszerek hálózata — Weygand és Törökország**

Pálóczi Horváth György, a kitűnő magyar közíró a Közelkeletet írja. Legutóbb Görögországról írott cikkét közöltük, most Aleppóból küldött beszámolóját adjuk az alábbiakban.

A „Weygand-rejtély” tavaly december óta foglalkoztatja a világot. Azóta tart attól a világ közvéleménye, hogy Weygand tábornok seregei elindulnak a Kaukázus vagy a Dardanellek felé és akkor Kis-Ázsia, a Balkán és Délkelet-Európa lángba borul. December óta írjuk és olvastuk folyton, hogy ezt a háborút az Észak vasérc és a Dél olaja fogja eldönteni és most, amikor az északi vasérc nem külpolitikai és gazdasági kérdéssel, hanem katonai kérdés: azoknak a jószoknak részben igazuk volt, akik szerint a mostani háború első felvonása az északi vasérc, a második pedig a déli olaj jegyében fog lezajlani. De vajon a déli olaj éppen úgy lángba borítja-e a Balkánt és a Közel-Keletet, mint ahogyan az északi vasérc tette Norvégiával? Ez az a kérdés, amely a Szíriában állomásozó francia csapatok főparancsnokát, Weygand tábornokot rejtély középpontjává tette.

Mi történik a Közel-Keleten, miért van ott és mit csinál ott Weygand tábornok? Ezt a kérdést a világ nagy lapjai annyiszor vetették fel, hogy végül sorra elküldték embereiket: választ találni a kérdésre. És hajón, vonaton, repülőgépen sorra megérkeztek az újságírók, bejárták Szíriát, megfordultak Beirúthban, Tripoliban, Aleppóban, Damaszkuszban, Dzsebel-Druzban; tevéhaton, vagy autón kimentek a sivatagba, megnézték a gyarmati katonaságot, látták gyakorolni néhány század idegenlégióistát, elhaladtak zárt kaszárnyák mellett, üdögéltek a mindenkiel barátságos Weygand tábornoknál, a szíriai főbiztos irodájában, beszéltek olaj-szakemberekkel, katonai atyákkal, diplomáttal. Ha jó volt a gyomruk és sok a pénzük, el-látogattak arab törzsfőnökökhöz, akik megbízhatóan friss ürühussal és megbízhatóan értesülésekkel traktálták őket, felkeresték az örmények patriarkáját és a modern arabok vezéreit... aztán vizsgálódni kezdtek az aleppói, vagy beirúti szállodákban, tejszerte benyomással, érdekes aprósággal, sok „szinnel” és még több adattal. A „rejtély” így közelről még rejtélyesebbnek tűnt fel.

Tudósítónk is feladataul kapta a „Weygand-rejtélyt” s válasza ez a cikksorozat. De minthogy ismeri és elismert Northcliffe lord aranyszabályát: „Tedd cikked végeredményét az első bekezdésbe és csak aztán kezdj a beszámolóba”, ime előljáróban a végeredmény:

1. Az ugynevezett Weygand-rejtély nem függ teljesen össze a déli olaj kérdéseivel.
2. A közelkeleti angol, francia és szövetséges csapatok célja nem az, hogy háborút kezdeményezzenek akár Szovjet-Oroszországgal, akár a Balkánon.
3. A déli olaj azonban Weygandéktól függetlenül mégis fontos és akut veszélyforrás.

A „déli olaj”

A külpolitika: földrajz és közgazdaság. Ez az angol elv talán sehol nem annyira érvényes, mint a Közel-Keleten és az olajjal kapcsolatban. A jó külpolitika csakugyan jó földrajztudásra támaszkodik, ezért volt rossz külpolitika az, amit a párisi körök a békés urai folytattak. A földrajz pedig ez esetben azt mondja, hogy „a déli olaj” voltaképpen tulajdonképpen leegyszerűsített fogalom. A Földközi-tenger, a Fekete-tenger, a Káspi-tó és a Perzsa-öböl által határolt négyszögben, oly nagy területen, mint fél Európa: található elszórtan a „déli olaj”. Ezt a területet északi és déli részre osztja a Kaukázus. Főleg a szovjetországi részen vannak a bakuvidéki és groznykörüli petróleumkútak. A Szovjet két csőrendszeren keresztül szállítja a fekete-tengeri orosz kikötőbe. Baku vidékéről az iráni (perzsa) és a török határ aránylagos közelségében vezet a csőrendszer Batumig, a Fekete-tenger délkeleti csücskéig.

Itt a baku olaját néhány kilométernyire a várost félkör alakba körülfogó török határtól: tankhajókba ömlik és Constanzába szállítják. De nem mind Batumban nagy olajfinomítók vannak, ahol ehhez és durva gépkezeléstől egészen a könnyű benzinig mindent gyártanak. 1937-ben, a második orosz öt éves terv végén Batumban 3,200,000 tonna

nyersolajat finomítottak hazai használatra és azóta a termelés fokozódott. Minthogy Németország szívesebben importál nyersanyagot, mint a baktumi finomítók termelése a Szovjet hazai szükségletének fedezésére volt beállítva: megbízhatónak látszik az olaj-szakköröknek az a véleménye, hogy Németország Batumon és Constanzán keresztül a baktumi termés teljes egészét megkapja — a négy-millió tonna Batumban finomított olaj híján.

A Káspi-tenger felső részén, Grozny környékén is van a Szovjetnek olajvidéke. Ennek a termékét azonban a Batumtól háromszáz kilométernyire északra fekvő Tuapse fekete-tengeri kikötőbe szállítja a csővezeték, onnan pedig vízutján Odesszába viszik. A legutóbbi rendelkezésre álló adat szerint a Grozny-Tuapse csőrendszeren évente két és félmillió tonna nyersolajat szállítanak el. És noha Bakuból Batumba majd négyszer annyit szállítanak: benzint szempontjából mégis a groznyi olajvidék a fontosabb, mert az ottani olaj átlagosan 24 százalékos benzintartalmu, míg a baktumi csupán 4 százalékos.

„Olaj és vér”

Régi mondás volt, hogy minden csepp olaj egy csepp vér. És legutóbb már azt olvastam, hogy a mai háborúban öt csepp vért is megér. Nos, a vért is fontosabb olaj elvágása Németországtól ugyancsak sok vérbe kerülne, ha feltételezzük, hogy nemcsak a nyugati hatalmak, hanem Törökország és Irán is hajlandó hadat üzentni a Szovjetnek. A földrajzi helyzetből ugyanis kiderül, hogy ehhez a Fekete-tenger és a Káspi-tó között elterülő hatalmas szovjet terület számos pontján kellene a csőrendszereket elpusztítani.

A baktumi és a grozny-tuapsei olajat is Odesszába szállíthatnák az orosz tankhajók, onnan pedig a Zhemerkina-Lemberg-Krakko vonalon juthatna Németországba. A balkáni háború tehát csak olajnehézségeket okozhatna Németországnak: elvágni az olajtól csak a forrásnál, tehát szovjet területen lehet. Minthogy az angol-francia diplomácia a földrajzról azt nem tudta elérni, sokan azt hiszik, hogy meg fogja kísérteni a harcmezőn. Az első gyors sikert Bakunál érhetné el, abban az esetben, ha Törökország hajlandó volna eddigi politikáján változtatni és a Szovjet ellen fordulni. Ezt pillanatnyilag általában valószínűtlennek tartják.

A közelkeleti kérdés, vagy Weygand-rejtély” ebben a vonatkozásban tehát Ankarában, a török fővárosban tanulmányozandó, itt kell eldönteni azt a kérdést, hogy: ha Anglia és Franciaország rászánná magát a Szovjet elleni háborúra, vajon Törökországot is bele tudná-e vinni. Ha pedig itt „igen” volna a válasz, akkor Londonban és Párisban kellene fellejtet kapni arra a kérdésre, hogy el akarják-e indítani Weygand tábornok csapatait a Szovjet ellen? Ime: ennyi fejtetés, ennyi „ha” munka-kozik máris, jóllehet még el se jutottunk a napfényes Szíriába, a Weygand-seregek főhadiszállására.

Ankarában azonban pillanatnyilag „nem” a válasz. Törökország nem akar háborúba keveredni a Szovjettel. Ha pedig Ankara nem akar a Szovjet ellen fordulni, akkor a Balkánt és Délkelet-Európát kevesebb háborús veszély fenyegeti (Fentebb már leszögeztük, hogy meggyőződésünk szerint Weygand tábornoknak nem a kezdeményezés a szerepe.) A háborús veszély ellen szól az a tény is, hogy Törökország ismételt kiáltott halkan szövetségesei mellett. Szaradzsoğlu külügyminiszter a legutóbb is kijelentette, hogy bármelyik halkanapant állam határai ellen intézett támadást Törökország önmaga elleni támadásnak tekinti és aszerint jár el.

Miért van itt ez a nagy hadsereg?

Szíriától Afganisztánig, a Közelkeleten és a Középkeleten azonban mégis nagy a feszültség, mégis aggaszt a tudat, hogy százezres, vagy egzemenes milliós sereget nem csupán gyakorlatozás, vagy üdülés céljából összpontosítanak Szíriában, Transzjordániában és Palesztinában. A feltevések birodalmából ugyancsak nem hiányzik az a feltevés: mi történik, ha a Szovjet fordul a nyugati szövetségesek ellen, ha a Szovjet akarja megtámadni nemcsak az iraki és iráni petró-

A HABZÓ FOGPÉP

A „Déli olaj” másik területe a Kaukázus déli, a Törökország nyugati oldalán fekvő moszuli és kirkuhi és az iráni petróleumvidékeken van. De amikor a déli olaj miatt lángborított Közel-Keletről és Balkánról beszélnék, akkor főleg a szovjetországi petróleumvidék olajára gondolnak, mert hiszen ennek az „elvágása” Németországtól volna a nyugati szövetségeseknek egyik fontos hadicélja.

leumvidéket, hanem az Indiához vezető szárazföldi légi és víziutakat? Ezt a kérdést viszont már a Kremlben kellene tanulmányozni.

Az első világháború előtt és alatt Anglia és Franciaország szembekerült már ezen a területen egy a cári Oroszországgal, mint Vilmos császár Németországgal. A Vilmos császár-féle berlin-bagdadi elgondolás és az az ország törekvés, hogy a Dardanelleket megszeressék s az indiai utat elvágják, még élénk emlékezetében él az angol-francia politika irányítóinak. Ennek ezért nem olyan elhamarkodott az a föltevés, hogy a közelkeleti csapatösszpontosítás inkább elővigvázatossági és védelmi rendszabály.

Ez esetben sem az olaj játssza itt a főszerepet, mert az irak-iráni olajvidék a világ olajtermelésének csak öt százalékát jelenti. És míg a nyugatiak támadása esetén azok csak a szövetséges Törökország területén át támadhatnának, addig szovjet támadás esetén az orosz csapatoknak feltétlenül ellenséges és hatalmas kiterjedésű török területen kellene áthatniuk, hogy a Weygand-féle sereggel megütközzenek.

Tompá László országgyűlési képviselő és dr. Jancsó Albert látogatása az aradi Kolping egyesületben

Az aradi Kolping legényegylet, amely már évek hosszú sora óta rendkívül értékes kulturális és társadalomnevelő munkát végez, az elmúlt vasárnap vendégül látta az aradi iparos-közgyűlésre érkezett Tompa László országgyűlési képviselőt, az országos Magyar Iparos Egyesület alelnökét és Jancsó Albert dr. ügyészt. Az erdélyi magyar iparostársadalmi vezetők őszinte örömeiket és meglepetésüket tolmácsolták az aradi Kolping egyesület vezetett munkáljairól. Megtekintették a tanonc- és kereskedőifjak saját egyesületi helyiségét, amely nemcsak a lelkes munka, hanem a nemes szórakozások színhelye is. Az iparos-társadalom két vezető személyiségét Oláh Ferec, Hentschel István és Pánits Pál egyesületi vezetők fogadták és vezették az egyesületi helyiségben amelyet nagy megleléssel tekintett meg a két vendég.

SZINHÁZ

Kedden két előadás a színházban

A keddi részleges munkaszüneti napon a színház, a befejezéshez közeledő, téli színházi idény két kiemelkedő darabját tűzte ismét műsorra. Délután 6 órakor a „Péter”. Aszlányi Károlynak, a tragikus véget ért, fiatal irónak utolsó nagyszerű alkotása kerül bemutatásra. Este 9 órakor a bemutatón meleg sikert elért darabot, a „Különös szerelem”-et játssza a társulat. Mindkét előadás olcsó, 20, 30, 40 és 50 lejes helyárak mellett folyik le.

A színházi pénztár délelőtt 10 órától árusítja a jegyeket.

A KAMARA SZINHÁZ MŰSORA:

Kedden délután 6 órakor: „Péter”. Aszlányi Károly brilliáns vígjátéka olcsó helyárakkal. — Este 9 órakor: „Különös szerelem”. Színmű, olcsó helyárakkal.

ARADI KOZLONY

Ceflon: 11-31. Burgonyeim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Éves díj 840 lei, Negyedéves 210 lei, Hónap díj 420 lei, Új h. apra 70.

Wolff Károly festőművész képviseletése a Kulturyalotában

A festőművészet igazi híve és értékelőinek körében nagy örömet okozott a most vasárnap az aradi kulturyalotában megnyílt képtárlás.

Ha a friss, életteli alkotásokat nézzük, önkénytelenül is párhuzamot vonunk mű és művész között. És ekkor kiderül, hogy az ősz Wolff Károly, akit Arad város művészeti körében és közönsége kezdettől fogva becsült, lelkesen, szívvel még mindig ilyen maradt.

Számolunk be azonban a portréfestő Wolff Károlyról is, aki művészi és halkultúráját egyaránt megelégedéssel archíválta. Mostani kiállításának is ezek a legmaradandóbb értékei.

Már az első két napon is látható volt az az osztálytanulmány, amely Wolff Károlyt nem mindennapi tehetségének új osztályrészül Aradon. Tárlata állományban telve van érdekfeszítővel, akik katalógusokkal a kezükben méltatják a mester alkotásainak művészi értékeit.

AZ ARADI KOZLONY LEGKÖZELEBBI SZÁMA a keddi munkaszünet miatt csütörtökön reggel jelenik meg a szokott időben.

ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT: Páris 8.95 és fél, London 15.81, Newyork 446, Brüsszel 74.75, Milánó 22.45, Amszterdam 236.75, Berlin 178, Szófia 5.50, Béjgrad 10, Bucarest 2.30.

Flora (volt Reusz) jéggyár. Tel. 1141

Elhunyt Paul Teodorescu tábornok légügyi és tengerészeti miniszter édesanyja. Bacauban elhunyt Paul Teodorescu tábornok légügyi és tengerészeti miniszter édesanyja.

FIZETIK A NYUGDIJAKAT! Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya közli, hogy a nyugdíjak kifizetése már kedden megkezdődik és szerdán, valamint csütörtökön folytatják.

KÜLÖNLEGESSÉG FÉRFIING-ANYAGOKBAN RUTTKAY & BOTYE-cégnél ARAD, MEGYEHAZZAL SZEMBEN

A kairói magyar követség új ügyvivője. Budapestről jelentik: Gróf Semsey András követségi titkár a kairói követség vezetője és Egyiptomra kiterjedő ügyvivői megbízatása alól felmentették és dr. Marosi Ferenc követségi tanácsost bízták meg ügyvivői minőségben a követség vezetésével.

Biztonsági városok. Brüsszel. Az „International Law” elnevezést viselő egyesület belga, holland és luxemburgi tagozatai a jövő hét folyamán Brüsszelben üléseznek.

Megdrágult a játékkártya. A Monopolgazgatóság a játékkártyák új árait a következőképpen állapította meg: az úgynevezett „Debit” elsőosztályú játékkártya ára csomagonként 182 lei.

Soha vissza nem térő alkalom oicso narancsvásárlásra Gyűjtsd meg! Par napig Kohn József csemegetülete, a lutheránus templommal szemben

RALEA MUNKAÜGYI MINISZTER SZERINT NEM KÖTELEZŐ ÁLTALÁNOSAN A „MUNKA ÉS JÓKEDV” ZÁSRLAJÁNAK MÁJUS 1-I KITÜZÉSE. A „Románia” című lap parlamentli beszámolóiban a következőket közli: A parlament szerdai ülésén I. Constantiu képviselő a „Munka és jókedv” zásrlajának május 1-i kitűzésével kapcsolatban kérdést intézett Ralea munkaügyi miniszterhez.

Még egy hangos szó, rendező ur és elhagyom a stúdiót!

Ma, kedden az üzletek nyitvatartanak, a hivatalokban és gyárakban szünetel a munka

A keddi, Szent György napj munkaszünettel kapcsolatban eredetileg azt a rendelkezést adták ki, hogy ezen a napon vasárnapi munkaszünet lesz. Hétfőn délután Pacuraru Octavian, aradi munkafelügyelő a minisztériumból olyértelme telefonértesítést kapott, hogy ezt az intézkedést módosították és április 23-án, kedden az üzletek nyitva tarthatók.

A rendkívüli nyereségek bejelentési határidejének meghosszabbítása. Elsőnek számolt be az Aradi Közlöny arról, hogy a pénzügyminiszter május 18-ig meghosszabbította a rendkívüli nyereségek bejelentésének határidejét.

A közigazgatási hatóságokat is értesíteni kell a református legátusok érkezéséről. Az arad megyei prefekturára értesítés érkezett 4391-1940 szám alatt a belügyminisztériumból.

Pilisiné Böhm Elly vizsgázott kozmetikusnő Arad, Bul. Regina Maria 17. — Telefon: 1178.

Spanyolországban 52 köztársasági vezető halálra ítélték. Madrid. (Rador.) A Havas hírszolgálati iroda levelezője jelenti: A hadbíróság 52 köztársasági vezető halálra ítélt, akiket Franco tábornok 50.000 hívének meggyilkolásával vádolnak.

HA PESTRE UTAZIK, ne mulassa el a SMART újszertárt (IV Bécsi-uca 9.) felkeresni, ahol minden külföldi különlegességet megtalál. Az üzlet olyan, mint egy ékszerdoboz.

Pataky Sándor kiállítását Clujon. Pataky Sándor, a kiváló aradi festőművész vasárnap délután nyitotta meg újabb műveiből rendezett képtárlását Kolozsváron, a Minerva RT termében.

Az aradi céhek képviselői Cunescu munkügyi minisztériumi vezérigazgató előtt

Lapunk más helyén számoltunk be arról az Irodalmi estről, amelyet vasárnap a „Munka és Jókud” szervezete rendezett a Kulturpalotya nagyszínházban hat neves román író részvételével. Az írókkal együtt érkeztek Aradra Stavri Cunescu, a munkügyi minisztérium vezérigazgatója is. A vendégeket az átkomáson Pacuraru Octavian munkügyi felügyelő fogadta, majd pedig délután fél hat órakor a vendégek meglátogatták az újonnan épült inasotthont. Itt a különböző céhek vezetői, valamint a „strájer” ruhába öltözött inasok és inasleányok várták őket.

Cunescu vezérigazgató beszédet intézett a megjelentekhez és közölte, hogy a kormányzat nagy súlyt fektet a munkásság műveltségi színvonalának emelésére és ezt a célt szolgálja a hat író esti előadása is a „Munka és Jókud” intézmény rendezésében. A beszédre Vostinar Gheorghe munkakamarai elnök válaszolt, majd pedig a vendégek megköszönték az inasotthont.

Hétfőn délelőtt Vostinar Gheorghe vezetésével a céhek küldöttsége kereszte fel Cunescu minisztériumi vezérigazgatót, akivel több jörszerű kérdést beszéltek meg. A céhek képviselőiben Mosoiu Victor, Fejer Stefan, Tujburu Ioachim, Garboveanu Simion, valamint Mihuti Gheorghe jelentek meg. A munkügyi minisztérium vezérigazgatója hozzájárult ahhoz, hogy a volt ipartestületi épület földszinti részét a céhek használhassák. A jobboldali részt az iparos-, míg a baloldali a munkáscéhek kapták meg használatra. A munkakamara elnöke megemlítette a nyári zárórák kérdését is. Cunescu vezérigazgató azt tanácsolta, hogy a magántulajdonosok és kereskedelmi alkalmazottak céhe forduljon az ügyben beadvánnyal a munkügyi felügyelőséghez, amely megkezdi majd a tárgyalásokat a munkaadói érdekképviseletek bevonásával.

Ugyancsak a délelőtti folyamán a vendégként Aradra érkezett írók egyike, Demostene Botez, aki az országos társadalombiztosító pénztár igazgatóságának elnöke, látogatást tett az aradi társadalombiztosító pénztárnál, ahol behatóan érdeklődött az ügymenet iránt. Az igazgatóság elnök több bejeggyel elbeszélgetett. Vostinar Gheorghe munkakamarai elnök ismertette azt a kívánságot, hogy a társadalombiztosító pénztár épületét, amely valankor Munkás Otthon volt, adják vissza a munkáságnak. Demostene Botez megígérte, hogy a kérdést tanulmány tárgyává teszi és jóindulattal kezeli majd.

— A VÁROSI KÖZIGAZGATÁS SZÜNETE. A városnál szerda délelőtt kezdődik a görögkeleti húsvéti szünet, amely május másodikán délután 3 óráig tart. Valamennyi városi szolgáltatónál a lentli időpont alatt minden tevékenység szünetel.

— A bucaresti-i francia nagykövet a délkelet-európai nagykövetségi párisi tanácskozására utazott. Bucarestből jelenti a Rador: Thierry bucaresti-i francia nagykövet Bucarestből Párisba érkezett. A nagykövet részt vesz a délkelet-európai francia nagykövetségi párisi tanácskozásán.

Végkiárusításból kimaradt **len- és pamuvásznakai, asztalneműeket lakásomon árusítom.**
I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— **Négyes ikrek** születtek Aradmegyében. Az aradmegyei Óthalom községben lakó Heisinger Ferenc módos gazdálkodó felesége vasárnap délelőtt négyes ikreket szült. A 33 esztendő az szony három fiú egy leánygyermeknek adott életet. A négy újszülött hét hónapra született és rövid idő múlva mind a négyen meghaltak. A négyes-ikrek születése nagy feltűnést keltett és mély sajnálkozással értesültek a gyermekek tragédiájáról.

— **JÓ BOROK — AZ ARADI PROMONTORULNÁL.** Akinek alkalmá nyílt, hogy megizelje a „Promontorul”-szövekezet borait, az megállapíthatja, hogy az itt árult borok Arad-Hegyalja legjobb termékei. Ennek oka többek között, hogy a „Promontorul” tagjai között Arad-Hegyalja legnagyobb szőlőbirtokosai szerepelnek, akik a szövekezetet utánn hozzák forgalomba hozzák. Számos kitűnő bortalpa él a vevők rendelkezésére és a vásárlók mindig elégedetten távoztak, mert nem csalókoztak a pompás borokban.

— **Felhívás a gyárakhoz, valamint a kereskedelmi és iparvállalatokhoz!** Az utazó kereskedők céhének aradi tagozata felkéri a gyárakat, valamint a kereskedelmi és iparvállalatokat, hogy utazó, vagy ügynöki alkalmazott-szükségletükkel a legnagyobb bizalommal és diszkrécióval a céh-szervezethez fordulni szíveskedjenek, amely szakképzett és megbízható zónaigazolvánnyal rendelkező utazókat és ügynököket ajánl. Zárt levelezési a Dacia-kávéház portássa további cselekedeteknek. **A vezetőiség.**

KÖZIGAZGATÁSI ÉRTEKEZLET A PREFEKTURÁN. A vármegyei prefektúrán Ionescu Iuliu dr. prefektus elnöklétével közgazgatási értekezletet tartottak, amelyen megjelentek a szolgabírók is. Jelen volt az értekezleten Birtolon Aurel szenátor, a mezőgazdasági kamara elnöke, Pop Emil, a mezőgazdasági kamara igazgatója, Tureanu Nicolae, a vármegyei állatorvosi szolgálat főorvosa, S. Georgescu kerületi erdőigazgató, Filip Augustin mérnök és Ioan Nichin dr. Az értekezlet során megvitaták a tavaszi vetési munkálatokat és beszámoltak az ezzel kapcsolatosan fogantatott intézkedésekről. Elhatározták a hadiell-szerelési bönök jegyzésének fokozására irányuló propagandát kiterjesztését. Májusban és júniusban polgári és egyházi tömegesketést rendeznek azok számára, akik a megye területén vadászasságban élnek. Az eseményeket nagyobb csoportokban végzik és a házasságlandókat mentesítik az összes illetékek fizetése alól. A megye pénzügyi szolgálata közölte a prefektúrával, hogy a tartományi költségvetésben szereplő kiadói tételekből az aradmegyei borosjenői járásbíróság építésére kétféleképpen irányoztak elő. A bíróság részére szükséges házat június elsején kezdik építeni és összeget utaltak ki a munkálatokért. Nagyobb összeget utaltak ki a templomépítésre és artézi kutak létesítésére. Utak építésére ötmillió lett fordítanak. Megállapították a katonai összpontosításon levők családtagjainak hűsvéti segélyezésének módjait. A tartomány erre a célra 300 ezer lejt irányzott elő. Az értekezletet Ionescu Iuliu dr. prefektus zárószavai fejezték be, aki felszólította a szolgabírókat hogy kövessenek el mindent, hogy a hozott határozatokat és intézkedéseket pontosan végrehajtsák.

— **59 nemzeti szociálista egyesületet** oszlattak fel Hollandiában, Amszterdam, (Rador.) Jelentették, hogy egész Hollandia területére kiterjesztették az ostromállapotot. A rendkívüli intézkedéssel kapcsolatban ötvenkilenc nemzeti szociálista egyesületet feloszlattak.

A zsidóság húsvéti

a Pessach ünnepe hétfőn este vette kezdetét melyet az Egyiptomból történt kivonulás emlékére tartanak meg. Nyolc napon át tart az ünnep, melyet a sivatagban bolyongás emlékére a „kövásztalan kenyér” ünnepének is neveznek. Hétfőn este ünneplés istentisztelet vezet be a zsinagógában a Pessach ünnepe, melynek két első estéjén — hétfőn és kedden — a Hakoah klubhelyiségében nyilvános „szederest” is rendeznek. Az ünnep befejezéséig annak nyolcadik napján: a jövő hét keddjén, április 30-án, az aradi zsidó imaházakban gyásztiszteletet „mazkir” keretében emlékeznek meg az elhunyt hozzátartozókról.

Figyelem: Megjelent a nőilenségi adóvallomási tv, a törvény előírása szerint minden kategóriába tartozó agglagonyok részére. Kapható:
E. LEFKOVITS nyomda és papírüzletben
Bul. Rogeola Maria 2-4. Pénzügyigazgatósággal szemben.
Telefon 10-70

— **Súlyos börtönbüntetésre ítélték tiltott határátlépésért és hazaférlésért négy aradi fiatalember** tiltott határátlépési és hazaférlési perét tárgyalta. A bíróság a vádlottakat bünyösnek találta és Gábor Jánost 10 évi, Kollár Lászlót 8 évi, Barta Gyulát és Moskovits Imrét 5-5 évi börtönrre ítélt.

Kiütések

Cadum kendes enyhít és gyógyít minden kiütést vagy gyulladást és nyugodt éjjeli almot biztosít mindazoknak, akik évek óta bőrbajban szenvednek. Számos szenvedésnek veheti elejét, ha idejében használ Cadum kendesöt kiütés, pattanás, viszketőség, bőrhámia, csalánkiütés ellen.

TAVASZI REJTVÉNYPÁLYÁZATUNK negyedik fordulójában, április hó 14-iki számunkban közzétett feladványok helyes megfelleése a következők:

FELTALÁLÓK KERESZTREJTVÉNYE: Emek, Alexandria Hero, Kr. e. 100.

BETŰREJTVÉNYEK: 1. Az utolsó kenet 2. Zárva, 2. Aprópenz.

Ulólag kérjük megfelleőnk, hogy megfelleőket mindenkor a megfelleősi határidőn belül juttassák el kiadóhivatalunkba a „Pályázati szejvény”-nyel együtt, mert késés esetén a beküldött megfelleőket nem fogadjatjuk el pontértékünk.

— **Halálozás.** Vasárnap este hosszas szenvedés után elhunyt Hachla Béla ismert aradi vállalkozó. A 67 éves korában elhunyt Hachla Bétát április 23-án, kedden délután 5 órakor helyezik örök nyugalomra. A temetési gyászszertartás a Cosbuc-ucca 30. számú gyászházban történik, majd az elhunyt földi maradványait a Felsőtemetőbe kísérik, ahol örök nyugalomra helyezik. Halálát káterjedt rokonság gyászolja. A megbecsülésnek örvendett aradi cégtáblafestő lelkiüdvéért szerda reggel 8 órakor tartanak engesztelő gyászmise-áldozatot a minoriták templomában.

— **Ismét üzembe helyezték a Bucuresti-Brasov közötti gyorsvonatjartat** Bucuresti. (Rador.) Emlékeztetes, hogy a legutóbbi nagy hóviharak és az azokat követő árvíz súlyosan megrongálta a Turnu Severin és Simian közti vonalat. Ezt a vasutvonalat most annyira helyreállították, hogy azon a közlekedés átszállás nélkül bonyolítható le. Ezenkívül a CFR több februárban beszüntetett vasúti jartat ismét üzembe helyezett. Így a Bucuresti-Brasov között közlekedő gyorsvonatot is újból megindították.

— **Érdekes fordulat a budapesti Dohány-uccai zsinagóga elleni bombamerénylet ügyében.** Budapestről jelenték: A magyar képviselőház mentelmi bizottsága legutóbb foglalkozott Kovarcz Emil országgyűlési képviselő, nyugalmazott őrnagy mentelmi jogának kérdésével és javasolta annak felfüggesztését. A mentelmi jog felfüggesztése ügyében a képviselőház legközelebbi ülésén határoz. A nyugalmazott őrnagy ellen azt a vádat emelték, hogy tevékeny részt vett a múlt év február 3-án a budapesti Dohány-uccai zsinagóga ellen elkövetett kézigránát-merényletben. A vád szerint a kézigránátokat az akkor még aktív szolgálatot teljesítő őrnagy lakásáról vitték el és adták át a merénylet elkövetőinek.

— **Turisztika.** Az Erdélyi Kárpát Egyesület Czárán I. osztálya értesíti tagjait és vendégeit, hogy az ünnepekre a kaszójai menedékházban csakis Aradon, az egyesület hivatalos helyiségében előre kiváltott hálójegyekkel lehet megszállni. Hivatalos óra szerdán este 8-9-ig az Iparos Otthon kistermében.

— **A grádista (Mosóczy-telep) Misszió táncos-találkozót** rendez április 28-án délután 5 órai kezdettel a napközi otthon javára. Szívesen látja mindazokat akik készségesen hoznak áldozatot a szegény gyerekekért. A rendezőség mindent elkövet, hogy a vendégek jól érezzék magukat.

— **A tornaegyesület** turista osztálya román húsvétkor, április hó 28-29-30-május 1-én négynapos turát indít Erdély egyik legszebb vidékére. Pojana, Marulni, Muntele Mic-re. Vezető: Glicuk László, aki az egyesületi helyiségben megad minden felvilágosítást. Piata A. Iancu 21. szám alatt. Mivel a túra közből létszáma, ajánlatos a mielőbbi jelentkezés. Vevődíjegetek szívesen látunk.

— **A falpari munkások céhének közzelése.** A temestartományi falpari munkások céhének aradi tagozata vasárnap délelőtt tartotta meg tisztújító közgyűlését. A különböző jelentések megtétele után az alábbi új vezetőséget választották: elnök: Mihuti Gheorghe, a vezetőség többi tagjai pedig: Gelz Fülön, Ratiu Nicolae, Livius Pavel, Tóth Sándor, Miça Nicolae, Majer Ferenc, Ianculescu Dumitru, Boar Ioan, ellenőrök: Petculescu Petre, Sancea Petre, Mneria Gheorghe, pótagok: Pascu Petre, Kornecker Gy. és Pomnean Gheorghe.

— **Koszorúmegváltás.** Guttman Izidor ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Izsák Irén 100 lei, Izsák Margareta 50 lei, Muzsaj József 100 lei, Szalkai Oszkár 100 lei.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK
KEDD:
ANGEL gyógyszerész, Piata Catedral 16.
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsesti 68,
SZERDA:
HAJÓS gyógyszerész, Bulev. Regina Maria 8.
KAIN gyógyszerész, Calea Banatului 1.
NIEDERMAYER gyógyszerész, Str. Goida.

SPORT KÖZLÖNY

Hatalmas küzdelemben győzött az AMEFA az U. Tricolor ellen és a bajnokság kilencedik helyére került

Gólnélküli döntetlenek Bucurestiben — Pontot vesztett a Rapid a Ripensiával szemben — A CAMT legyőzte a Gloria CFR-t

A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójára, mint az előző forduló, hatalmas küzdelemben, kemény pontharcokat hozott. Az aradi piros-feketék sorsdöntő csatát vívtak az U. Tricolor ellen és sikerült is óriási küzdelem után legyűrni ellentelüket és ezzel megcsillant ismét a lehetősége annak, hogy az AMEFA benmarad az A) ligában. Bucurestiben két mérkőzés volt, amelyek mindegyike gólnélküli döntellel végződött és mindkettőn a bucaresti csapatok csatárlánca vívott nagy harcot a vidéki csapatok védelmeivel. A Rapid Timisoara (Temesvár) hagyta az egyik pontot a Ripensinél és kevés pontot hozta, hogy mindkettőt otthagyja. A CAMT hatalmas harcot vívott a Gloria CFR-el és sikerült is mindkét bajnoki pontot megszereznie. A bajnoki táblázaton a vasárnapi forduló után változások adódtak: az AMEFA a kilencedik helyre ugrott fel maga mögé utasítva a Gloria CFR-t és Juventust. A Ripensia és CAMT feljebb, az U. Tricolor pedig lejjebb került a bajnoki táblázaton, amelynek első három helyét még erősen tartják a bucaresti csapatok. A tabella így alakult:

1. Venus	17	11	2	4	46:15	24
2. Rapid	16	8	6	2	47:21	22
3. Sp. Studentesc	17	6	9	2	36:23	21
4. UDR	17	5	9	3	27:25	19
5. Ripensia	17	6	5	6	26:29	17
6. CAMT	16	7	3	5	27:36	17
7. Carpati	17	6	4	7	26:29	16
8. U. Tricolor	16	6	4	7	24:29	16
9. AMEFA	17	7	10	27:32	14	
10. Gloria CFR	17	6	1	10	18:47	13
11. Juventus	16	3	6	7	25:31	12
12. Victoria	16	3	3	10	13:25	9

Beszámolóinkat alább adjuk:

AMEFA—U. Tricolor 3:1 (2:0).

A Gloria pályán mintegy 2500 néző gyűlt egybe, hogy tanuja lehessen a mérkőzésnek, amely rá is szolgált az érdeklődésre: érdekes, izgalmas küzdelem hozott a fontos bajnoki pontokért. A játék megkezdésének időpontjára hatalmas szél keletkezett, amely mintegy 10 pernyi játék után közel egy óráig hatalmas záport hozott és a játék felázott. Tócsákkal tarkított pályán folyt le, amely károsan befolyásolta a küzdelemet. A két csapat így állt fel:

AMEFA: Gerold — Silyat, Kovács — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Igna, Léb, Ludwig, Reinhardt, Batrin. **U. TRICOLOR:** Creteanu — Petrescu, Iliescu — Florea, Angelache, Boteanu — Mihalescu, Alexandrescu, Kovács, Paraschiva, Cricioiu.

Az AMEFA kezd orkászerű szél ellen és a vendégcsapat rohamoz. A 4. p. Petrescu 50 méteres szabadrugását fogja Gerold, majd feljön az AMEFA és a 11. p. gólt ér el:

Szaniszló 18 méteres szabadrugását a sorfal mellett okosan Reinhardt elé adja, aki laposan küldi a labdát a balsarokba (1:0).

Az U. Tricolor tovább támad és a 19. p. Kovács egyedül áll a kapu előtt, azonban lövése az oldalléccről pattan ki. Eredménytelen sarokrugások következnek mindegyik kapunál, de a 39. p. újabb gólt ér el a piros-fekete csapat:

Reinhardt rugrik, lövése Petrescúról visszapattan, de újabb lövése a hálóba jut (2:0).

Helycsere után az U. Tricolor két eredménytelen szögletet ér el egymásután, a 10. p. pedig Batrint faultolják, a szabadrugás utáni helyzet Batrin leszállásán akad el. A 14. p. Florea és Batrin „enyelnek”, mindkettő a kiállítás sorsára jut, de nem úgy Creteanu, aki a kapuból rohant ki, hogy Batrint inzultálja. Egy Unirea Tricolor és egy AMEFA szöglet után a 25. p. a vendégcsapat szerez gólt:

Silyat felszabadítása rövidre sikerül és Paraschiva lapos lövése a vetődő Gerold alatt kerül a hálóba (2:1).

Most a küzdelem még keményebb. A 30. p. az oboriat, a következőben az AMEFA ér el szögletet. A 38. p. Igna futna, de Petrescu a hűtetőterületen belül felvágja:

a játévezető 11-est itél, amelyet Szabó Béla nyugodtan, lapos lövéssel a jobbsarokba küld (3:1).

A győztes csapat védelme kitűnően játszott. Gerold jól látta el feladatát. Silyat hosszú rugásaival, Kovács higgadt szereléseivel tünt ki. A legjobb csapatrészt mégis a fedezetsor volt, ahol Szaniszló játszott a legjobban, de Szabó és Szurgyi is kitűnően működtek. A csatársorban Igna csak az első féldobben volt jó. Léb és Reinhardt

hangyaszorgalommal küzdöttek. Batrin formán kívül van, míg Ludwig a nehéz talajon nem tudott elfogadható nyújtani. Az U. Tricolor kemény védelméből Petrescu tünt ki. A fedezetsorban Angelache volt a legjobb, a csatársorban pedig Kovács, aki Florea kiállítása után mint jobb-fedezet is nagyszerűen játszott. Rítter ítékezései a szünet utáni játékidőben gyakran voltak hibásak.

Ripensia—Rapid 1:1 (1:0).

Timisoara—Temesvár. Az első féldobben nagyszerű játék folyt, szünet után a küzdelem ellaposodott. Marksteiner lötte a Ripensia góliját, Auer szerezte a Rapidét. Bíró Petru Vasile.

CAMT—Gloria CFR 4:3 (3:0).

Timisoara—Temesvár. A CAMT fölényesen kezdett, de szünet után a Gloria CFR belelendült. Hoffmann (2), Reiter és Perszám, illetve Ströck, Bodea és Milea szereztek a gólokat. Bíró Cretu.

Venus—UDR 0:0.

Bucuresti. A két csapat harca a kapusok küzdelme volt, mert úgy Dávid, mint Fellinger remekeltek. Mindkét oldalon adódtak helyzetek, de gól nem született. Bíró Emil Kroner.

Carpati—Sp. Studentesc 0:0.

Bucuresti. Változatos küzdelem vívott a két csapat és az eredmény a mutatott játék alapján reális. Az első féldobben egyenlő erők küzdöttek, szünet után a diákcsoport volt többet frontban.

Arad fiataljai legyőzték Ploesti válogatottját

Arad—Ploesti 4:1 (1:1)

A Gloria-pályán nagy érdeklődés mellett folyt le vasárnap délelőtt a mérkőzés, amely azonban váratlanul gyenge játékot hozott. Az aradi csapatból végig csak Földi, Jivan és Mladin játszottak jól, de szünet után Pirkó, Pacurar és Siboteanu is feljavultak, a többiek azonban — főleg a jobb-szélső Prasz — nagyon gyengén működtek. A vendégcsapatból Florentin kapus, Comanescu, Stanescu, Barbulescu, Marinica és Sperlea tündek ki. A 7. p. Pirkó öngóljával Ploesti vezet, de a 36. p. Mladin egyenlített. Szünet után a 14. p. és a 29. p. Mladin, a 32. p. pedig Siboteanu löttek a további gólokat. Bíró: Marienu.

Az aradi ifjúsági válogatott csapat kedden, április 23-án Timisoara (Temesvár) játszik közzepdöntőt az Unirea kupáért és ezen a mérkőzésen a következő csapat vesz részt:

Slavei—Földi, Mandruțoiu—Pirkó, Jivan, Pacurar—Simandan, Siboteanu, Mladin, Tasin, Cizmar. Tartalékok: Gărcsár és Radu.

A játékosok délelőtt pontban 10 órakor kötelesek az aradi állomáson teljes felszereléssel megjelenni.

Itt írjuk meg, hogy azok a csapatok, amelyek az ifjúsági válogatottnak játékost adtak, nem kötelesek kedden bajnoki mérkőzésen résztvenni, de — ha akarják — lejátszhatják a kitűzött bajnoki mérkőzéseket. A program szerint a következő mérkőzések kerülnének lebonyolításra:

SGA—Olimpia, CAA—Transilvania, Unirea—Intelegerea

Csak két mérkőzést játszottak a kerületi bajnokságért

Az alkerületi elsőosztályu bajnokságért vasárnap csak két mérkőzést játszottak. Az egyiket a Titanus legyőzte az Atlétákat, a másikon az Astra és a Tricolor megosztották a pontokat. A táblázat a vasárnapi mérkőzések után így alakult:

1. Olimpia	17	14	1	2	58	13	29
2. Crisana CFR	15	12	1	2	47	14	25
3. Titanus	17	10	4	3	45	21	24
4. CAA	16	10	1	5	33	24	21
5. Astra	17	9	2	6	35	22	20
6. Tricolor	16	6	4	6	31	40	16
7. SGA	15	6	3	6	29	26	15
8. Unirea	16	6	3	7	26	35	15
9. Intelegerea	17	6	1	10	29	40	13
10. Transilvania	15	5	2	8	25	23	12
11. Banatul (törölve)	17	2	—	15	9	62	4
12. Gaiana (törölve)	16	—	—	16	4	51	—

Beszámolóink:

TITANUS—CAA 4:3 (2:2). Az Atléták Pénzes és Nicolin révén gyors két gójjal kezdenek, de Ray (2), Magold és Szinder révén már 4:2 az eredmény, amikor Nicolin szépít. Bíró Pojareczky.

ASTRA—TRICOLOR 1:1 (1:0). Egyenlő erők küzdelme. Perneki II. az Astra, Vanga II. a Tricolor góllövője. Bíró: Ciogrogariu.

Győztek az esélyesek a B.-liga vasárnapi fordulóján

A nemzeti bajnokság B) osztályának második csoportjában a Gloria vasárnap játék nélkül jutott két bajnoki ponthoz a visszalépett Sparta jóvoltából. A többi mérkőzések favoritgyőzelmekkel véződtek, csak a Jiul hagyta az egyik pontot Simeria (Piski). A bajnoki táblázat így fest a vasárnapi forduló után:

1. Mica	15	11	1	3	37	14	23
2. Electrica	15	11	—	4	27	18	22
3. Minerul	15	10	1	4	23	14	21
4. Chinezul	15	8	—	7	35	32	16
5. Vulturii	15	7	2	6	20	22	16
6. Jiul	14	5	4	5	22	14	14
7. Gloria	13	6	2	5	32	25	14
8. CFR T. Severin	15	4	1	10	18	34	9
9. CFR Simeria	14	2	3	9	10	22	7
10. Sparta	15	1	2	12	10	39	4

Beszámolóink az egyes mérkőzésekről:

Mica—Chinezul 5:3 (3:1). Brad. A Mica győzelme megérdemelt. A gólokat Körösladányi (2) Ivanescu, Pona és Teucean, illetve Thierjung (2) és Kovács szereztek.

Electrica—CFR T. Severin 2:1 (1:0) Timisoara (Temesvár). Az Electrica csak nagy küzdelem után szerezte meg a pontokat. Pozmor és Bíró, illetve Nambu a góllövők.

Minerul—Vulturii 2:0 (0:0). Lupeni (Lupény). Iramos játék után a honi csapat biztosan győzött. Schwarz és Bodnár szereztek a mérkőzés gólijait.

Jiul—CFR Simeria 1:1 (1:0). Simeria (Piski). A Jiul végig jobbat támadott de a győzelmet nem tudta megszerezni.

A Sport és Kritika

A keddi nap sporteseményeinek részletes közlése céljából szerdán reggel megjelenik és részletesen közli úgy az A) liga, mint az egyéb vonatkozású keddi mérkőzéseket és beszámol valamennyi sporteseményről. Minden elárulási helyen kapható.

O Egyéb B) ligás eredmények: Stăruinta—Monopol 2:0 (1:0) Crisana—Cimentul 2:2 (2:2). SSMR—Oltau 2:1 (2:1). DVA—Turda 7:2 (4:2) Mures—FC Nistru 4:1 (2:0). FC Craiova—Dragos Vodă 1:0 (1:0). Olimpia—Ind. Sărmei 2:1 (2:0).

O Meghívó. Az országorségi aradi tagozata felkéri az összes aradi sportegyesületek elnökeit, hogy május elsején délután 6 órakor jelenjenek meg az országorségi Bul. Dragalina 6. szám alatti székhelyen, hogy az országorségi központ rendelkezéseit tudomásul vegyék. Ugyanakkor felkéretnek, hogy hozzák magukkal női szakosztályaik szabályzatait valamint egy jelenymintát.

O Elmarad az SGA—Olimpia mérkőzés. A Timisoara (Temesvár) szereplő aradi ifjúsági válogatott mérkőzése miatt a keddi délelőtti SGA—Olimpia mérkőzés elmarad.

O Vulturul—Unirea vegyes 5:1. A Vulturul-pályán bonyolították le a mérkőzést, amely az újjáéledt Vulturul győzelmét hozta. Itt írjuk meg, hogy a Vulturul vasárnap és hétfőn körmérkőzést akar rendezni.

O Ifjúsági bajnokság: Hakoah—Transilvania 2:1 CAA—Titanus 3:2. SGA—Crisana CFR 2:0. AMEFA—Olimpia 3:0.

O SVÁJCBAN IS GYŐZTEK A HORVÁTOK. Bernben bonyolították le a zágrábi horvát—svájci mérkőzés visszavágó-mérkőzését, amelyet szintén a horvát csapat nyert meg és pedig 1:0 arányban.

O Budapesti válogató törvívő-versenyt tartottak, amelynek döntője a következő eredményeket hozta: 1. Hászeghy 7 gy., 2. Gerevich 6 gy., 3. Dunay 6 gy., 4. Palócz 5 gy., 5. Homoródy-Héhs Béla 5 gy., 6. Gözsy dr. 3 gy., 7. Berzsényi 2 gy., 8. Vasek 2 gy., 9. Kőhegyi 0 gy.

Gloria-Ripensia barátságos mérkőzés

Kerül lebonyolításra kedden délután 5 órai kezdettel a Gloria-pályán.

A Gloria-csapatában kölcsönjátékosképen szerepelni fog Gerold is, az AMEFA kapusa. A mérkőzés előtt 3 órai kezdettel a Gloria és a Crisana ifjúsági csapatai játszanak.

Meglepetések a magyar bajnokság vasárnapi fordulóján

Budapest. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap számos meglepetés adódott. Elsősorban annak számít az Újpest pontvesztése Szombathelyen, de hatalmas meglepetés a Kassa győzelme a Bocskai felett is. A Ferencváros magyarán győzelme is meglepetésszámba megy a Kispest felett, de váratlan a Szolnok-Taxi és Szeged-Gamma döntetlenje is. A bajnokságban a sorrend a vasárnapi forduló után a következő: Hungária 31 p., Újpest 30 p., Ferencváros 28, Kispest 26, Törekvés 26, Szeged 24, Elektromos 24, Gamma 20, Szolnok 19, Bocskai 19, Haladás 18, Taxisok 13, Kassa 10 pont. A mérkőzések eredményei az alábbiak: Újpest-Haladás 1:1 (1:0), Ferencváros-Kispest 5:1 (1:0), Kassa-Bocskai 4:1 (3:0), Szolnok-Taxisok 1:1 (1:1), Törekvés-Elektromos 1:0 (1:0), Szeged-Gamma 3:3 (1:1).

O A Thomka Áron-éremversenyen sok atléta állt rajthoz Budapesten és a győzelmet Csaplár szerezte meg 16 p. 38,8 mp-es idővel Esztergomi és Aradi előtt. A csapatversenyben a BSZKRT csapata az MTK és a MAFK előtt győzött.

TEKESPORT

A teke csapatbajnokság ötödik fordulója ismét néhány meglepetéssel szolgált, mely tény azt mutatja, hogy nincs biztos mérkőzés és minden pontért meg kell küzdeni. A forduló legszebb és legérdekesebb mérkőzése a Metalurgist-Prieteni csapatbajnoki küzdelme volt, melyet a saját otthonában mindig jól játszó Vasasok pompás teljesítményével nyertek meg az ugyancsak kiválóan játszó Barátok ellen. Ez volt a nap legnagyobb meglepetése, de meglepetésnek számít az Infratirea és a Prieteni B) gyenge teljesítménye is. Biztosan győzött a Tricolor, a balszerencsével operáló Transilvania ellen. A vasárnapi mérkőzések eredményei a következők:

METALURGISTUL—PRIETENI 242:229. Az első menetből eltekintve, mindkét csapat pompásan játszott. A vasasok a második menetben megugranak és tartva az iramot, megakadályozzák az egyre erősítő Barátok győzelmét. A Metalurgist 45+72+64+61-es meneteire, a Prieteni 44+52+62+71-es menetekkel válaszolt. A nívós és érdekes mérkőzést Bedő precízen vezette le. Metalurgist: Szendrey III., Szendrey II., Szilágyi, Tyahor, Vékus, Gregorik, Jancu, Hévízi, Grosz, Molnár, Szendrey I., a Prieteni: Curija, Tóth, Rosenzweig, Orbán, Mijoszav, Kiss, Wittmer, Strzaka, Füll, Albertszky, Ermesz, Dreucean, legénységgel állott fel.

METALURGIST B)—PRIETENI B) 194:153. A tizenegy emberrel játszó Prieteni nem tudott a nagy előnnyel játszó Vasas tartályokknak ellentájni. Menetek: 50+62+38+44, illetőleg 35+41+42+35 voltak. Bíró: Kacsó.

AAC—INFRAIREA 212:166. Az atléták egyetlenes játéka, főlegesen győztek, a gyenge napot kifogó Infratirea ellen. 62+44+53+53-as menetekkel játszottak az atléták, míg az Infratirea 44+42+44+36-os menetekkel végzett. Az atléták Bösörményi, Blaskovits, Macian, Bardócz, Lengyel, Varga, Lészay, Heidrich, Turqueren, Wingeron, Török, Pálffy, míg az Infratirea Pascu, Kertész, Hanga, Gajda, Kiss, András, Böhm II., Révész, Dujlian, Filipas, Csiki, Fritz összeállítású csapatot vezették fel a küzdelmet. Jó bíró volt: Nuver József.

AZ ATLETAK B) CSAPATA ellenfél nélkül játszotta le mérkőzését és 43+43+54+43-as menetekkel 183 fát ért el. Bíró: Nuver.

TRICOLOR—TRANSILVANIA 196:173. A Tricolor egyeneses játékaiban, elejétől kezdve biztosan nyerte a mérkőzést, az első menetet rosszul nyitó Transilvania ellen. A menetek 50+44+48+44, illetőleg 35+44+50+44 voltak. Jó bíró volt Ajbu. A csapatok a következőképpen álltak fel: Tricolor: Zeich, Bojos, Szirbusz, Gaál, Varga, Szilágyi, Rózsa, Bajla, Wolf, Bárány, Tusz, Román, Transilvania: Faludy, Macskássy I., Réfalvi, Tamás, Naschitz, Szigethy, Fijimon, Blum, Macskássy II., Sommer, Suck, Hetzer.

TRICOLOR B)—TRANSILVANIA B) 131:102. Bár a Tricolor tartályjai ezúttal a szokottnál gyengébben működtek, a Transilvania 8 emberrel felálló csapata nem tudta megakadályozni a győzelmüket. Bíró: Mánuti.

India az angol birodalom legszebb gyémántja

A maharadszák munkája —

Az angol bevétel és az indiai piac — A felbujtók munkája

India a látszólagos lehetetlenségek és szélsőségek hazája. Egyetlen más ország sincs, amelynek növényzete olyan gazdag, éghajlata viszont olyan változatos volna. Egyes vidékein évenként háromszor aratnak és búzát, cukornádat, gyapotot, rizst, valamint a világ legkülönbözőbb gyümölcsseit óriási tömegekben termesztik. Ennek a nagy természeti gazdagságának ellenére, az indiai lakosság gyakran éhínségben szenved.

Az éhínség Indiában megszokott jelenség, annak ellenére, hogy a benszülöttek rendkívül szerényigényűek. Táplálékuk a rizs, főzelékfélék, tej és gyümölcs és húst ugyiszolván, sohasem esznek. Az igénytelen életmód ellenére is gyakran százezren halnak meg az elégtelen táplálkozás folytán előálló betegségek következtében. Noha India természeti kincsei nemcsak annak a 350 millió benszülöttnak szolgálhatnak tápláléknak, hanem még eltarthatnák Ázsia többi lakóinak nagy részét is...

Szinte felmérhetetlen az a kincs, amivel India rendelkezik. Évenként 10.000 kiló aranyat, 100.000 kiló ezüstöt, 10.000 karát gyémántot, zafírt és egyéb drágaköveket termelnek és maharadszák a világ leggazdagabb emberei, akiknek vagyona mellett eltörpülnek az amerikai dollármilliárdosok is. Addig, míg a maharadszák megszámlálhatatlan milliárdok felett rendelkeznek, a nép nagy tömegei leírhatatlan szegénységben élnek. Azonban még inkább paradoxon-

Az új indiai alkotmány hatása

India fejlődésének legsúlyosabb akadályát az úgynevezett kaszt-rendszer. Mintegy 200 nyilvántartott kaszt van Indiában, de létezik még közel 1000 kisebb kaszt is. Például a páriák kasztjához, amely mintegy 10 millió lelket számlál, tartozók gyermekei: egyáltalán nem is látogathatják az iskolákat. A legelőkelőbb viszont a Brahmanok kasztja, amely a „felső tízezres” képviseli Indiában.

A kasztrendszer valóságos presztizs-kérdés Indiában és a konzervatív szellem megakadályoz minden előrehaladást, sőt a nemzeti egység kialakulását is hátráltatja. Ma a rádió és repülőgép korszakában sok millió ember úgy él Indiában, mint ezer esztendővel ezelőtt. Nem is olyan régen, még előfordult, hogy az özvegyet férje holttestével együtt égették el.

Még 1921-ben, amidőn az indiai alkotmány életbelépett, Indiában 678 hercegség volt, amelyek mindegyikét egy-egy radva, vagy maharadsza kormányozta. Minden egyes ilyen hercegségnek különálló törvényei voltak és ezek egymástól teljesen elütöttek. Ha ez nem lett volna, úgy India ma esetleg egy független ország lehetne. A fentiek tekintetbevételével, Indiában elismerik, hogy angol uralom nélkül India régóta állandó harc színtere volna, amelynek során az egyes kasztok, a különböző vallási szekták egymás elleni harcokban merülnek ki, a hercegségek pedig rablóhadjáratokba bocsátkoznának, mint régen és egymást gyilkolnák. Nem szabad elfelejteni azt sem, hogy Indiában a 240 millió indiai mellett 78 millió muzulmán, 10 millió anamita és mintegy 7 millió keresztény él. Ezek a különböző embertömegek vérontás nélkül nem élhetnének egymás mellett és kizárólag az angol uralom tette lehetővé, hogy ott béke legyen. Az angolelles áramlat azonban növekvő és akik az elégedetlenséget szítják, a jelenlegi háború okozta helyzetet is kihasználják.

Megerősíték a nemzeti mozgalmak

A világháború nyomása után az angolok India teljes autonómiáját helyezték kilátásba, ami nekik egy része 1919-ben megvalósult, de az 1921. évi alkotmány, az indiai nacionalisták nem elégitette ki. A nemzeti mozgalom aggasztó méreteket öltött: az indiaiak bojkottálták az angol árukat, elégették azokat, megtagadták az adófizetést és ezzel az angolokat egyre nagyobb engedmények megtételére kényszerítették.

Amidőn a mostani háború kitört és főleg ma, amidőn Anglia újból sorsdöntő időket él át, az indiai nemzeti mozgalom vezérel újból

nak látszik az a tény, hogy a nyomorúsággal küzdő szegény páriák keresetük egy részét uraiknak adják le olyképpen, hogy egyes helyeken jövedelmük egyharmad, más helyeken egyötöd részét fizetik be az államkasszába.

India vallási tagoltsága

Az indus nép nemcsak kisigényű, de mélyen, komolyan gondolkozó nép is egyúttal, amely vallásos áhitattal neveli gyermekeit. Az igazság keresése, az önmegismerés az indus nevelés tan alapelvei. Indiában tizennyolc egyetem működik és ezeken a legfontosabb tanszék, a teológiáé. Számtalan szeminárium, felsőbb iskola stb. működik Indiában, ahol azonban komoly, tudományos munkásság nem tud lábrakapni. Ennek fő oka abban keresendő, hogy Indiát nyelvi és vallási tagoltsága különböző szektákra osztja és így India területén például mintegy 300 nyelvi dialektust különböztetnek meg, amelyek egymástól teljesen elütöttek. A különböző vallási szekták hívei között is oly nagy a gyűlölködés, hogy az gyakran véres vallási harcokban robban ki. A budhisták megvetik az anamitákat, a gandhíták a mohamedánokat és most képezzük el egy falut, ahol egy iskola van, amelynek tanítója történetesen budhista. Mi sem természetesebb, minthogy az anamita szektákhoz tartozók nem engedik gyermekeiket az iskolába és miután az egyes vallásfelekezeteknek is származásra menő elágazásai vannak, elképzelhető, hogy az iskolák tanulóiinak száma egyre csekélyebb lesz.

követeléseket hangoztatnak, amelyek abban csúcsosodnak ki, hogy „India az indiaiaké”.

Anglia számára rendkívül fontossággal bír indiai uralmának fenntartása, miután, mérhetetlen gazdagsága kimeríthetetlen nyersanyag-tartalékot jelent a brit birodalomnak. Anglia 1936-ban 12 millió tonna szenet, közel 3 millió tonna vasércet importált Indiából és ha ehhez hozzávesszük még azt a nagymennyiségű gyapotot, búzát, cukornádat, teát, gyümölcsöt, bőrt, elefántcsontot, drágaköveket, amelyeket India az anyaországnak szállít, könnyen megérthető, hogy miért bír mulhatatlan fontossággal India birtoklása. Másrészt India a legkötönyebb piac az angol gyártmányok: gépek, kémiai cikkek, gyógyárak stb. részére. Az angol behozatal 1936-ban 48 millió fontot tett ki, az Indiába történt áruszállítás értéke pedig elérte a 45 milliót. Ezért ügyvel olyan gondosan az angol flotta Gibraltárnál, Máltánál, Szeznél, Adennél és a többi fontos pontokon az Indiába vezető tengeri útra, mert ha ezt az utat nem biztosíthatná, úgy Afrikát körül kellene hajóznia, hogy Indiába jusson. Az angolok tehát ezért nem adják ki kezükből az uralmat a Földközi-tengeren, mert ez számukra nem csak presztizs-, hanem életkérdés is.

India a csodák és a kincsek hazája, a legszebb gyémántja az angol világbirodalomnak. Az indiai probléma megoldását csak a jövő hozza majd meg, annyi azonban bizonyos, hogy Anglia minden erejét és hatalmát érvényesíti, hogy ezt az országot, amelyért már annyi áldozatot hozott, a maga számára megtartsa.

Külföldi állampolgárok figyelmébe!

Az aradi rendőrkészlet közli az itt tartózkodó külföldi állampolgárokkal, hogy újon részükre fegyverek viselése, vagy tartása és ugyancsak szigorúan tilos bármilyen hadicikket szolgáló anyag tartása is. A külföldi állampolgároknak nem szabad fényképezőgépeket sem tartaniuk. Az idegen állampolgárok birtokában levő fegyvertartási, vagy fegyverviselési engedélyek, valamint a fényképezőgépek tartására kiadott engedélyek ezentúl érvényüket veszítették. Valamennyi Aradon tartózkodó külföldi állampolgárnak, aki a fentebb említett tárgyakkal rendelkezik, azokat legkésőbb április 26-ig bezárólag be kell szolgáltatniuk az aradi rendőrség 3. számú szobájába. A beszolgáltatott tárgyakról irásos igazolványt kapnak. Mindazokat, akik nem tesznek eleget ezen rendelkezésnek, az idevonatkozó törvény legmagasabb büntetésével sújtják, a be nem szolgáltatott tárgyakat elkobozzák és a büntetés kibüntése után kiloncolják őket az ország területéről.

Bartha Ignác dr. képviselő felszólalása a Kamarában:

„Ime itt a jó alkalom, hogy az amugy is elismert kisebbségi jogokat tiszteletben tartjuk!”

Részletesen ismertette a képviselő a romániai magyarság álláspontját a céhtörvény általános vitája során

A céhtörvény képviselőházi általános vitája során Bartha Ignác dr. országgyűlési képviselő hosszabb beszédben foglalkozott a napirendre került javaslattal, elsősorban a magyar nemzetiségi szempontok feltárással. Beszéde során kifejtette, hogy az új alkotmány-törvény a korporatív állam szakmai életében új korszakot nyitott a szakmai intézmények új alapokra való fektetésével. A céhtörvény ilyen módon nélkülözhetetlen lévén, annak tárgyalása szükségessé válik, — mondotta, majd így folytatta:

— A szakmai érdekek megszervezésének szabályozása társadalmi követelmény, következképp gazdasági szükségesség.

— Az új alkotmány folytán a kormány kezdeményezése igen helyes és elvben elfogadható.

— A szenátus és képviselőház egyesített bizottsága, mely a régi céh-törvényjavaslatot tárgyalta már, megállapította már akkor, hogy a céhtörvény-javaslatnak — sok jó oldala mellett — számos alapvető hibája van, melyeket orvosolni kellett volna már eddig.

Az alkotmány rendelkezései

— Beszédem két részből áll. Az első rész az általános kifogásokat öleli magába, a második a kisebbségeket különösen érintő kérdéseket tárgyalja.

A javaslat a céhek felosztását tűzi ki célul. A céh elnevezés azonban nem fedt azt a fogalmat, amelyet a javaslat magában foglal és meghatároz. A régi céhek világában bárki, aki valamilyen mesterséget folytatott, az illető céhnek tagja kellett, hogy legyen kötelező módon. A céhek régi, dicsőséges sikerei annak tudhatók be, hogy tagjai egymással szoros együttműködésben voltak, azonos érdekek védelmében kifejtett kölcsönös bizalom, mellett. A javaslat nem teszi magáévá a kötelező belépést, de közvetve kényszeríti a szakmabelieket a céhbe való belépésre azon kizárólagos jogok biztosításával, melyeket az egyes céheknek biztosít. Miért e fiktív szabadság és miért nem intézkedik a javaslat a kötelező belépésről?

Ralea miniszter itt közbeszól: Mert megtiltja az alkotmány-törvény 26. szakasza.

Bartha képviselő (folytatja): Erre külön rátérünk. Az alkotmány 26. szakasza csak az egyesülési szabadságot írja elő, de nem tiltja meg az egyesületben való részvételt kötelezővé tételét.

Példának felhozom az ügyvédi és közjegyzői kamarákat, most szavaztuk meg az orvosi kamarai törvényt, ahol minderről kötelező a belépés.

Ralea miniszter: Azok közintézmények.

Bartha képviselő: Ennél a javaslatnál ugyancsak felvetődik a kérdés, hogy a céhek közjogi vagy magánjogi személyek, mert a javaslatból nem lehet megállapítani.

Ralea miniszter: A céhek közjogi személyek.

Bartha képviselő: A régi céhek helyi szakmai egyesületek voltak. A javaslat 7. szakasza szerint a jelenlegi céheket tartományonként szervezik meg. Az előbbi javaslattal szemben az új javaslat 8. szakaszának c) pontja szerint a földműves céheket megvénként szervezi meg. Ezt a beosztást kellene alkalmazni az összes céhek esetében.

— Bármely céh megalakulásához az illető szakmabeliek egytizedrésze elegendő. Ilyképp viszonylagos számú kisebbség magához ragadhatja a kezdeményezést és a többség kárdrá használhatja fel a privilégium számba menő előjogokat. A kizárólagos

jogok gyakorlása visszaélésekre is adhat alkalmat, hogy ha a többség bizalmát sem bírják a kezdeményezők.

— Meg kell állapítani azt is, hogy a kézművesek hová tartoznak és meg kell határozni a kézműves fogalmát.

— A létező egyesületek szerzett jogait tiszteletben kell tartani. A javaslat nem határozza meg a „tényleges egyesületek” fogalmát és nem állapítja meg azok hatáskörét. Különösen felhívom figyelmüket egy igen fontos körülményre, amely a javaslatból kikandikál és pedig ama célzatosságra, mely a meglevő egyesületek vagyonának elvételére irányul. Ez igazságtalan és alkotmányellenes cselekedet volna és ellentmondana a tulajdonjog fogalmának.

Ralea miniszter: Honnan következett erre képviselő ur?

Bartha képviselő: Ha visszaemlékszik miniszter ur. Ön tavaly Szatmáron beszédet mondott, mely alkalommal a „tényleges egyesületek” fogalmának meghatározásánál azt mondta, hogy ezeknek a működését megengedi, de vagyon nélkül.

— A javaslat különben egyes részeiben határozatlan. Például egy céhvezetőségi tagnak: tisztességes, eszes és hazafias embernek kell lennie. Vajon ki hivatott arra, hogy ezeknek a tulajdonságoknak fennmaradását megállapítsa? Ezek annyi viszonylagos és tág fogalmak, hogy meghatározásuk teljesen bizonytalanná válik.

— A továbbiakban a kisebbségeket érintő kérdésekre térek át. Még 1939. január 17-én az elhunyt Armand Calinescu miniszterelnök a magyar kisebbséggel folytatott tárgyalások

Mi lesz a magyar iparosegyletekkel

— Kötelességemnek tartom újból felhívni a figyelmet a javaslat 76. szakaszára, mely minden szakmai egyesület jogi személyiségének megerősítését kívánja. Amely egyesületek nem kérik a jogi személyiség megerősítését, avagy kérésük elutasítatik „tényleges egyesületek” lesznek.

— Az a kérdés vetődik fel: vajon mi lesz a magyar iparos egyletekkel, otthonokkal, társulatokkal, melyeknek tagjai minden társadalmi osztályból tevődnek össze és céljuk társadalmi és közművelődési, ezeknek inkább kaszinó jellegük van, szórakozó helyek.

Ralea miniszter: Ezeket nem érinti a törvény.

Bartha képviselő a következő szavakkal zárta be beszédét:

Pénteken nyitlik meg a budapesti Nemzetközi Vásár

Budapestről jelentik: Április 26-án, pénteken délelőtt programszerűen nyitlik meg az idei Budapesti Nemzetközi Vásár. A félúri utazásra jogosító utazási és olcsó vízumkedvezmények tudvalevően már április 16-ika óta érvényben vannak. A vízumkedvezmények az utolsó pillanatban még bővültek is, mert — aminek a vásárigazolványban még nyoma nem lehet — Szlovákia is kedvezményes vízumot engedélyezett a területén átutazó vásárlatókat részére.

A Városligetben, bár egynapos építőipari munkássztrájk akadályozta az építkezést, megis idejekorán rejtő alá került minden épület. Érdekes, hogy a vásárvárosban valóságos külön terekből és utcákból álló várost kellett építeni csak magának az éjelmiszteriparnak. Ez a csoport most az ugynevezett kiscsarnok és a Hermína-ut közötti hatalmas területen kapott helyet. Az éjelmisztercsoport, már évtizedek óta igen népszerű és híres arról, hogy benne az ipar pástétomokban, inyenfalatokban, bor és mindennemű italokban filléres

alapján a következő kétoldalu megállapodást tette közzé:

„A NUF törvény és az 1938. augusztus 4-i minisztertanácsi napló alapján a következőket állapítottuk meg: 1. A román állampolgár magyarok a NUF kereteiben területileg helyezkednek el. A vegyes lakosságú falvakban és városokban külön magyar alosztályokat létesítenek. 2. Az összes magyar szakmai egyesületek területileg lépnek be a különböző szakmai szervezetekbe és részükre megfelelő arányos képviseletet biztosítunk.”

— Fentiekből következik, hogy a magyarság úgy a Frontba, mint a létező, vagy létesítendő törvényes szakmai szervezetekbe területileg sorakozik fel s ennek természetes következménye az, hogy a magyarok a vidékeken a magyarságnak külön szakosztályt kell, hogy legyen. Ennek az elvnek megvalósítása céljából kérjük, hogy létesítsék minden céh mellett egy magyar alosztály, mely szervileg a céhhez tartozik, amellyel összefügg, egyetlen céhet alkotván egységes vezetés mellett.

Az aránylagos képviselet

— A magyarságot a céh vezetésében minden fokon arányos képviselet illeti meg. Az alosztály hatásköre a következő: 1. Óvja tagjainak társadalmi és közművelődési érdekeit. 2. Megeíti a magyar vezetők jelölését. 3. Továbbítja a magyar tagoknak az érkező rendeleteket. 4. Nyilvántartja a tagokat és nekik anyanyelvükön megadja a szükséges felvilágosításokat és utasításokat. 6. Szétosztja a segélyeket. Az összes magyar kisebbségi tagokat a magyar alosztály irodája tartja nyilván. Külön végrehajtási utasítás fogja szabályozni a részlethi kérdéseket és a szervezés módját. Ezeket az elgondolásokat Argetoianu volt miniszterelnök is elfogadta. Mindezeket a kisebbségi minisztérium képviselőivel egyetértőleg dolgoztuk ki, az 1939. január 17-i megegyezés alapul vétele mellett. Hiszem, hogy a javaslatban szereplő „nationalitate románă” kifejezés román állampolgárságot jelent, az etnikai származásra való tekintet nélkül.

Képviselet urak! A kisebbségi kérdés

adva van. Ezt a kérdést okvetlenül el kell intézni a román nép méltóságának megfelelően. Ezt a kérdést nem lehet holtvágányra utalni, ennek megoldását az idők parancsolóan követelik. A kisebbségi kérdés rendezése a román állam belső konszolidálásának egy részét jelenti. Lojális magatartásunkkal szemben látni akarjuk annak a becsületes és őszinte törekvésnek a kifejezését, mely a kisebbségi kérdést véglegesen megoldja, az 1939. január 17-i egyezményvel egyetértően.

— Ime, itt a jó alkalom, képviselő urak, hogy az amugy is elismert kisebbségi jogokat tiszteletben tartjuk és azokat honoráljuk.

kostolókon át is megismerteti a látogatókat azzal, amit csak termelni képes.

Ezidén, továbbnövekedett az éjelmisztercsoport s a kostolók között ott kellett majd magát — a többi között — a szlovákiai pisztráng, a tengerentúli ananász, a braziliai kávé, az egyiptomi datolya, a karjócái úrmös és ki tudná még mind felsorolni azt a rengeteg jót, mi szem-szájnak ingere.

A magyar Dohányjövődék a közönség személfáttára gyártja majd az újfajta „B. N. V. Memphis” nevű különleges cigarettát, de lesz jugoszláv, albán és török dohánykülönlegesség is pompás válasszékban.

Az utazási és vízumkedvezményeket biztosító vásárigazolványokat, amelyeknek kedvezményeivel legkésőbb május 6-án 12 óráig kell Budapestre megérkezni és amelyekkel általában 12 napig lehet Magyarországon tartózkodni, az utolsó percig árusítja minden utazási és menetjegyroda minden fiókja és a vásár minden kb. képviselete. A vásár visszavonhatatlanul május 6-án este zárul.

A „Munka és Jókedv” irodalmi estje

Általános érdeklődés és nagy siker mellett folyt le Aradon a vasárnap este a „Munka és Jókedv” intézmény által rendezett műsoros estély, amelyen hat kiváló román író és egy itonó szerepelt. Az irodalmi estélyt Mihail Sadoveanu bevezetője nyitotta meg, majd pedig Liviu Rebreanu olvasta fel mély emberi érzéstől, egyben azonban szatirától is áthatott novelláját. Utána Victor Eftimiu részleteket szavalt két vers drámájából, majd pedig egyik versét szavaltta el. Különösen nagy hatást váltott ki „Az arany bakkadaja”, amely Eftimiu „Fekete kakas” című szindarabjának egyik részlete. Ionei Teodoreanu lépett ezután a színpadra és kifünő pszichológusra valój részleteket olvasott fel „A nagyszülők házában” című regényéből. Fiatal író műtárgyát be ezután: Mihail Sadoveanu jeánya olvasta fel színes, novelisztikus írását. Utána Demostene Botez szavalt a legjobbjai versét, amelyek közül a legnagyobb hatású „Vasárnap délután” című verse váltotta ki. A román költszet modern irányának egyik képviselője volt a következő előadó: Al. Philippide, míg utána Mihail Sadoveanu olvasta fel megértő, emberi humorról tarkított novelláját. Victor Eftimiu és Al. Philippide ezután Eminescu, Goga és Topirceanu verseket szavaltak, majd pedig Stefan Constantiu (Constantin) nagy siker mellett román népdalokat énekelt.

Az aradi állomásfőnökséghez érkezett jelentés szerint május 19-én lép ervénybe a vasut nyári menetrendje

Az állomásfőnökséghez érkezett jelentés szerint teljesen helyreállították a közvetlen vasuti összeköttetést a Temesvár—Bucuresti közötti szakaszon, amelyen az addig áradások miatt csaknem két héten keresztül átszállással bonyolították le a forgalmat.

Majláth-émlékünnepély

A gyulafehérvári római katolikus hittudományi főiskola kerejeiben működő Erdélyi Magyar Egyházi Irodalmi Iskola az elmúlt vasárnap meghíven áldozott volt legmagasabb földi jövevénye s most égi pártfogója néhai gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök emlékének.

A válszékosan összeállított műsor 1. számaként Majláth püspök kedvenc Márta-énekét: „Angyaloknak királynéja...” c. adta elő az énekkar. Ünnepl emlékbeszédet mondott a főiskola általános elismert nagyszültségű lelkigazgatója dr. Eröss Alfréd. Chvoj József és Eröss Lajos növendékek szavaltakkal ragadták meg halgatóikat, míg Somlyai Zoltán az iskola főszerkesztője és Bokor Gábor az iskola főjegyzője egy-egy sajtószöveg megfogó tárcát olvastak fel nagy sikerrel. A műsort a kispapok énekára zárta be.

A műsor egyes számai kegyeletos meleg szavakkal Juhász Antai az iskola elnöke konferálta be, míg Koós Ferenc harmóniumszóójával gyönyörködtette a halgatókat.

Megkezdődött a földgáz kutatás az Alföldön

Szeged. Néhány nappal ezelőtt geofizikusok jelentek meg a békési határban és a tiszaméneszentimre között, hogy az Eötvös-féle torziós ingával felkutatassák azokat a helyeket, ahol hozzákezdhetnek a mély furásokhoz. A geofizikusok munkája kapcsolatban van azzal, amit Varga József kereskedelmi és ipari miniszter feltett ki egyik legutóbbi szegedi tartózkodása alkalmával, amikor szóba került az a helyzet, hogy gyenge az Alföld ipara. Ennek egyik legfőbb oka az, hogy a drága szállítási feltételek mellett megfelelő fizemi anyaggal sem lehet ellátni ezeket az üzemeket.

A geológusok számításai szerint az Alföld alatt több helyen is kell földgázrészegnek lenni. Mivel pedig ma különösen fontos az energiaforrások feltárása, most megkezdődtek az első rendszeres vizsgálatok.

A munkát Pávai Vajna Ferenc, a földkutatás ismert szakértője irányítja. Vizsgálataikat az Orosháza—Megyesszentháza vonalon kezdték meg. Ettől a vonaltól haladnak azután Szeged illetve a Tisza—Maros határszög felé. Ahol olyan jelekre akadnak, amelyekből meleg vízre, földgázra, illetve petróleumra lehet következtetni, ott kijelölik a furási helyeket.

Remény van arra, hogy rövidesen gazdag földgázmedencét sikerül feltárni. Nemcsak nemzetgazdasági szempontból lehet nagy jelentősége a kutatás sikerének, hanem az új energiaforrásokkal és üzemanyagokkal igen jelentékeny ipari fellendülésre van kilátás az Alföldön.

Céltudatosan munkálkodik az Iparos Otthon az Iparos Aggmenház megvalósítása érdekében

Tisztújító közgyűlést tartott az Iparos Otthon egyesület

Az aradi Iparos Otthon egyesület vasárnap délelőtt tartotta meg Reinhart Gyula elnöklétével tisztújító közgyűlést. Reinhart Gyula elnöki megnyitójában üdvözölte a megjelenteket, majd pedig Bakács Miksa olvasta fel az igazgatóság évi jelentését, amely szerint az Iparos Otthonnak előreláthatólag sikerül megvalósítania eredeti célkitűzését és berendezni az iparosok aggmenházát. Ezt a célt szolgálta, hogy az Episcopul Ciorogariu-ucca 3. szám alatt levő házat eladták és helyébe az Ilarie Chendi-ucca 2. szám alatt 640 ezer leiert nagyobb házat vásároltak. Az aggmenházat ebben akarják majd berendezni. Az igazgatóság jelentése szerint az Iparos Otthon tiszta vagyona 2 millió 51 ezer leit tesz ki, míg a tagok létszáma 695.

Kegyelettel emlékezett meg a jelentés a vezetőség elhunyt értékes tagjáról: Fibinger Izidorról, valamint az Iparos Otthonnak az év folyamán elhunyt tagjairól: Ehrbar Henrikről, Kovács Ferencnééről, Bucskó Béláról, Hirsch Antalról és özv. Schäffer Józsefnéről. Az anyagi eredmények elérésében elismerés illeti meg az Iparos Otthon női bizottságának tagjait, akik fáradhatatlan kitartással dolgoztak az Otthon Báljának érdekében. Ezért a közgyűlés jegyzőkönyvvel köszönetet fejezte ki a női bizottságnak. A jelentés megemlékezett ezután arról, hogy a könyvtár kezelését idén is Illvés István igazgatósági tag látta el szakavatottan. Külön számolt be ezután a jelentés a február 3-ikán lefolyt céh-bálról, amely az egész országból sok barátot szerzett az Iparos Otthonnak. A közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg Némegy Gábornak, az Országos Magyar Iparos Egylet központi ügyvezető igazgatójának, aki a céh-bál ötletét felvetette és aki az ötlet megvalósításában is lelkesen működött közre.

A közgyűlés az igazgatósági jelentést tudomásul vette, a felmentvényt megadta, majd pedig a választásokra került a sor. Czeller István korelnöki minőségben elfoglalta ezután az elnöki széket és javaslatára egyhangulag a következőket választották meg.

Igazgatósági rendes tagok 3 évre: Reinhart Gyula, Bakács Miksa, Engelhardt Fe-

renc, Vandracsék Ignác. Igazgatósági póttagok 3 évre: Baricz Máté, Jakabffy István. Igazgatósági póttag 2 évre: Székely Béla. Választmányi rendes tagok 3 évre: Böszörményi Benedek, Csallós István, Curticean Stefan, Grünbaum Mór, Hirsch Jenő, Halmos Gyula, Hannauer Mikály, Horváth Balázs, Hegedüs József, Jahoda Béla, Jenci Gheorghe, Martics János, Milosrdv János, Noszkay Károly, Nagy Imre, Pálincás Lajos, Reiner József, Tatu Lazar. Választmányi póttagok 3 évre: Fleischmann István, Krannarovits József, Liczkó László, Sándor Jenő, Szilágyi J. Dezső. Számvizsgáló bizottsági rendes tagok 1 évre: Bozskó Ernő, Holló Frigyes, Kun József, Nagy Károly, Pálincás Kálmán. Számvizsgáló bizottsági póttagok 1 évre: Dein Miklós, Riedl Ödön, Rózsa Béla.

Reinhart Gyula vette át ezután ismét az elnöklést, köszönetet mondott a közgyűlés bízelméért és arra kérte a tagokat, hogy részesítsék erkölcsi támogatásban az új vezetőséget, amely csak a tagok támogatásának, biztatásának birtokában tehet ki eredményes munkát.

Az Aradi Regatta (Hajós) Evezős Egylet közgyűlése

Az aradi Regatta (Hajós) Evezős Egylet vasárnap délelőtt saját klubhelyiségének nagytermében tartotta meg idel évi közgyűlést, melyen a tagok nagy számban jelentek meg. A távollevő Sugár Jenő dr. ügyvéd elnök helyett Holländer Emil, a legidősebb választmányi tag nyitotta meg a közgyűlést, amelynek a tárgysorozatán az egyesület elmúlt évi működésének beszámolója, a felmentvény megadása és a jövő évi költségvetés előterjesztése szerepelt. Tekintettel arra, hogy a Regatta vezetőségét két évenként választják, a tisztújítás ezúttal nem szerepelt a közgyűlés napirendjén. Holländer Emil megnyitó beszédében ismertette az egyesület tevékenységét, majd pedig átadta a szót Reismann Jenő pénztárosnak, aki a költségvetés kiadásokat és bevételeket ismertette a közgyűléssel, valamint az egyesület jelenlegi pénzügyi helyzetét és előterjesztette a jövő évi költségvetést. A közgyűlés a vezetőségnek megadta a felmentvényt és teljes egészében elfogadta a jövő évi költségvetést. Ezután Friedmann László művezető mondotta el beszámolóját, majd Meer Imre szertárnok a Regatta klub hajófelszerelését ismertette. A közgyűlés, amely fél tizenkét órakor kezdődött, egy órakor ért véget.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

április 26—május 6.

1500 kiállító, 7 külföldi állam részvételével. Nagyszabású vasipari, textilipari és építőanyagipari külön csoportok. Divatrevü. Építőanyag-tözsde.

50% utazási kedvezmény

Ervényes a MAV vonalain; odautazásra április 16—május 6-ig, visszautazásra április 26—május 16-ig. A CFR vonalain: a visszautazásra április 26—május 11-ig.

Magyar vízum érvényes román egyéni utlevél és vásárigazolvány alapján a m. kir. követség és a m. kir. konzulátusok utján személyenként 250 P-ért beszerezhető.

Részletes felvilágosítások és vásárigazolvány kapható a Romania Utazási Iroda (Sándor könyvkereskedés) és a Wagon-Lits/Cook iroda összes fiókjainál és kirendeltségeinél, a magyar külképviseleti hatóságoknál és a vásár tb. képviselőinél. A vásárigazolvány ára 120 lei.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Nagyfontosságú értekezleten dolgozták ki Aradon az Országos Magyar Iparos Egylet munkatervét

Teleki Adám gróf és Tompa Lajos tanácskozásai Reinhart Gyulával — Május elsején újabb értekezletet tartanak Kolozsvárott

Vasárnap Aradra érkezett Teleki Adám gróf országgyűlési képviselő, a Magyar Népközösség Ipari Alosztályának vezetője, valamint Tompa Lajos képviselő, az Országos Magyar Iparos Egylet ügyvezető alelnöke, azzal a céllal, hogy itt Reinhart Gyulával, az Országos Magyar Iparos Egylet első helyen megválasztott elnökével meg tárgyalják az új intézmény részletes munkatervét. Utóbbra elkísérte őket Jancsó Albert dr., az OMIE ügyésze, valamint Veres Eadredr., a Népközösség Ipari Alosztályának titkára és a megbeszélésekbe bekapcsolódott Némény Gábor, az OMIE ügyvezető igazgatója is.

Mint ismeretes, ez év január 28-án általános lelkedéssel mondták ki Kolozsvárott, hogy Országos Magyar Iparos Egylet néven átfogó magyar iparos intézményt alapítanak az ország magyar iparoságának érdekvédelmére. Ennek az intézménynek sorsáról volt szó a vasárnapi aradi értekezleten. Az egyesület alapszabályát most állanak hatósági jóváhagyás alatt. Így tehát közeledek az idő, amikor a nagyfontosságú intézmény megkezdheti működését.

A vasárnapi aradi értekezleten erre való tekintettel az intézmény munkatervét beszélték meg és ugyancsak a részletes munkaterv kidolgozásával áll összefüggésben az az újabb értekezlet, amelyet május elsején tartanak majd meg Kolozsvárott Bánffy Mik-

lós gróf elnökletével. Ezen az értekezleten a többi városok iparosvezetői is megjelennek és résztvesznek a megbeszéléseken az iparosság parlamenti képviselői is.

Ami az OMIE programját illeti, ez kétirányú: az intézmény közművelődési és gazdasági tekintetben kívánja szolgálni a magyar iparosság érdekeit. Ami a közművelődési célkitűzést illeti, elsősorban a szakoktatás terén kíván majd eredményeket elérni, a gazdasági munkaterv legfontosabb része pedig a szövetségi életnek az iparos szervezkedésben való fellendítése.

A most alakulóban levő magyar iparosmozgalomnak külön jelentőséget kölcsönöz az a körülmény, hogy annak irányításában Bánffy Miklós gróf, a Romániai Magyar Népközösség elnöke döntő szerepet vállalt. Bánffy Miklós gróf elnököt tudvalevőleg a múlt év őszén az első országos jellegű magyar iparos összetövelet alkalmával és ő nyitotta meg nagyhatású ünnepi beszéddel január 28-án az iparos egylet országos alakuló gyűlését is. A május elsején kolozsvárral újabb értekezleten pedig szintén Bánffy Miklós gróf elnököl, ami annak a bizonyítéka, hogy a Népközösség rendkívül fontosságot tulajdonít az országos magyar iparos intézmény megszervezésének és működésének.

Előzetesen láttamoztatni kell a pénzügyigazgatóságon a kétszázalékos bélyeg alkalmazására szolgáló fizetési jegyzék-könyvecskéket

A pénzügyminisztérium újabb rendelkezései

Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság felhívja az érdekeltek figyelmét a pénzügyminisztérium alábbi rendelkezésére:

A jövőben azokat a fizetési jegyzék-könyvecskéket, amelyeket a két százalékos rendkívüli nemzetvédelmi bélyeg alkalmazása során használnak fel, előzetesen, tehát azok használata előtt láttamoztatni kell a pénzügyigazgatóságon Munteanu Victor pénzügyi főtanácsosnál, II. emelet, 25. számú szoba.

A fizetési jegyzék-könyvecskéket az érdekeltek tetszés szerint bárholnan beszerezhetik, a lényeges azonban az, hogy a jegyzékek lapjai folytatódólagosan számozva legyenek, másrészt pedig minden egyes lapon szerepeljen a cég pontos elnevezése. Mint említettük, Aradon a könyvecskék láttamoztatását Munteanu főtanácsos végzi, a megyében pedig ezt a munkát a kerületi ellenőrök látják el. Akkor, amikor az érdekeltek a könyvecskékkel láttamoztatás végett jelentkeznek, a régi könyvecskéket be kell szolgáltatni felülvizsgálat végett.

Sokan még mindig nem tudják, hogy a bélyegvet miképpen ragasszák a fizetési jegyzékekre. A pénzügyigazgatóság tájékoztatás céljából közli, hogy a bélyegnek az a része marad a törzslapon, amelyen a bélyeg értéke szerepel.

A törzslapon levő részre egyébként csak a végösszeget és a felhasznált nemzetvédelmi bélyeg értékét kell feltüntetni, míg a fizetési jegyzéken, amit a vevő kap, részletezni kell az egyes eladott árukat. Például: A törzslapon az összeg a következőképpen tüntetendő fel:

Eladott áru értéke	501 lei
2 százalékos bélyeg	12 lei
Összesen:	513 lei

A fizetési jegyzéken pedig, amelyet a vevő kap, ez szerepel:

Kávé	148 lei
Rizs	36 lei
Turó	45 lei
Konzervek	272 lei
Összesen:	501 lei

Két százalékos bélyeg	12 lei
Összesen:	513 lei

Több árucikk eladása esetén, ha az áruk

között olyan is van, amely mentes a 2 százalékos illeték alól, ezt külön fel kell tüntetni a fizetési jegyzéken, azért, hogy ez a körülmény ellenőrizhető legyen.

Felhívja a minisztérium különösen a kereskedők figyelmét arra, hogy ne adjanak el ugyanazon személynek töredékekben árukat, (például kétszer fél kilót valamilyen áruból), csak azért, mert egy-egy töredék értéke 50 leien alul lenne és 50 leien alul összegként tudvalevőleg a 2 százalékos bélyeg nem kell leróni. Azokat, akik ilyen módon elősegítik a kihatás elkövetését, vagy pedig kihágást követnek el, súlyosan megbüntetik.

= A nagykereskedők működési engedélyeit be kell jegyeztetni a kereskedelmi és iparkamaráknál. Az üzérkedés elleni törvény rendelkezése értelmében mind azon nagykereskedők, akik közszükségleti cikkek nyilvántartott árukat is forgalomba hoznak, külön engedéllyel kell rendelkezzenek, amelyet a nemzetgazdasági minisztériumban működő központi üzérkedés elleni hivatal bocsát ki. A minisztérium újabb rendelkezése értelmében ezeket az engedélyeket nyilvántartás végett be kell jegyeztetni a kereskedelmi és iparkamaráknál.

= Az üvegáruk kivételének szabályozása. A külkereskedelmi minisztérium rendelkezése értelmében a jövőben ablaküveg, valamint általában üvegáruk kivételéül alkalmával a számlákat előzőleg az UGIR igazgatóságának kell bemutatni az áruk ellenőrzése végett és ezek csak azután kerülnek a helyi árelőző bizottságokhoz.

= 20 lei a vetőbabb kilója. A nemzetgazdasági minisztérium a vetőmagul szolgáló bab kilójának árát 20 leiben állapította meg.

= Az olmozott dobozokban árusított ásványolajokról nem kell raktárkönyvet vezetni. A petroleumvállalatok közbenjárására a pénzügyminisztérium mentesítette a petroleumraktárkönyv vezetése alól azokat az autószerelőket és egyéb kereskedéseket, amelyek gépkocsik, alkatrészek, fűszer, vasárú, stb. árusítása mellett, mellékesen ásványi olajokat is eladnak, ha ezeket az olajokat leolmozott és sorszámozott eredeti bádogdobozokban árusítják. Ezek a kereskedők kötelesek azonban igazolni az ásványi olajok eredetét. Az igazolás, ha az áru közvetlenül a petroleumfinomítótól vették az illetékes adóhivatalhoz 48 órával belül benyújtandó szabványos formában átvételi elismervényével történik, míg ha az áru önállóan adózó petroleumtermék-lerakattól szerezték be, ezt számlával kell igazolniuk.

= Mikortól esedékes a vágott marhák utáni általános repülőilleték. A nemzeti légügyi alap igazgatóságának körirato: intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyekkel közölte, hogy a mészárosok által vágott szárvasmarhák után járó általános repülőilleték csak 1940. január elseje óta kötelező, így tehát azt nem kell visszamenőleg is megfizetniük a nem nagybani eladásra dolgozó mészárosoknak.

A tigrisnél veszedelmesebb a szunyog

Ez a látszólag paradoxon, valójában nagy igazság.

Azok, akik a trópusi viszonyokat ismerik saját tapasztalataikból, teljes mértékben elismerik ennek a tételnek az igazságát. A trópusi országok kormányai maguk is felismerték ezt az igazságot és arra törekednek, hogy átvigyék a szunyogok veszélyétől fenyegetett lakosság köztudatába is.

Számában tigrist és maláriaszunyogot ábrázoló plakátot terjesztenek ezzel a felirattal: „A szunyog ezerszer veszedelmesebb, mint a tigris! Számában a tigrisek évente ötven embert jépnek szét, míg a szunyogok minden évben ötvenezret ölnek meg...”

Romániában, amely jelentős európai maláriaország a kormányzat propagandaplakátokkal hívja fel a figyelmet a maláriaveszély gazdasági következményeire. „A kijéhezett és lesoványodott földművest jeteríti a szunyogok rohama, míg az egészséges és erős munkás, aki kinint is szed, nyugodtan végezteti munkáját.”

A maláriában szenvedő népességű ország gazdaságilag sokkal gyengébb, mint az egészséges lakosságú. Brit-Indiában évente több, mint százmillió majáramegbebetegedés fordul elő és kiszámították, hogy ez a brit kormányzatnak éventenként több, mint harvanmillió fontjába kerül.

A maláriás országok mind bevezették a „rövid kinin kurát”; csekély mennyiségű kinin birtokában nyugodtan dolgozhat a munkás, nem fenyegeti veszély. A Népszövetség Malária Bizottsága 5-7 napon keresztül napi 1-1.3 gramm kinin használatát ajánlja, ezt az eljárást visszavesítés esetén meg kell ismételni. Megelőzősként napi 0.4 gramm kinint ajánl a bizottság.

Harmincnyézezer hektár erdőséget koncesszionált az állam a Deutsche Forst- und Holzwirtschaftsgesellschaft német állami fatermelő társaságnak

Romániai és külföldi gazdasági, főképp pedig faipari körökben nagy érdeklődést keltett az a nagyszabású tranzakció, amelynek eredményeként Baia megyében a Rásca községi erdészeti hivatal, továbbá a Neamt megyei Pipirig és Tg.-Neamt községi erdészeti hivatalok körletében fekvő erdőségek kitermelésére a Deutsche Forst- und Holzwirtschaftsgesellschaft (D. F. H. G.) német állami erdőki-termelő társaság koncessziót kapott 30 évre. A koncesszionált erdőségek kiterjedése 34 ezer hektár.

Az állam és a német vállalat között létrejött szerződés értelmében a német fatermelő társaság arra kötelezte magát, hogy a fenti erdőségekben mintaterdögazdaságot létesít, fűrészüzemet állít fel, vasutvonalakat épít Pascanitól Pipirig községig Tg.-Neamton keresztül és Ráscatól Fálticeni-ig. Az összes kitermelt faanyagok a német társaság tulajdonát képezik, amely azt exportálhatja. A D. F. H. G. ugy a környező vidék lakosságát, mint a hatóságokat a szükséges faanyaggal köteles ellátni kitermelési áron, amelyhez legfeljebb 10 százalékos hasznot számíthat.

A szerződés értelmében a német társaság által eszközölt befektetések teljesen tehermentesen és ingyen mennek át a román állam birtokába a koncesszió lejártá után.

A D. F. H. G. és a román állam között létrejött szerződést úgy a képviselőház, mint a szenátus az elmúlt héten hagyta jóvá. A szenátusi tárgyalás alkalmával a szerződés ellen több szenátor kifogásokat emelt. Válasz képen Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter közölte, hogy a szerződést tulajdonképpen a múlt év tavaszán létrejött román-német gazdasági egyezmény alapján kötötték meg és az igen fontos gazdasági előnyöket biztosít Románia számára. A német fatermelő társasággal létrejött egyezmény — hangsúlyozta ki a miniszter — részét képezi azoknak a tranzakcióknak, amelyeket a román kormány még le fog bonvolítani a Németországgal kötött gazdasági egyezmény keretében. A miniszter szerint a most kitermelésre koncesszionált erdőség csak óriási investíciókkal lett volna értékesíthető, a földművelésügyi minisztérium pedig az ilyen nagyszabású, a befektetéshez szükséges tőkével nem rendelkezik.

Rádióműsor

— Romániai Időszámítás. —

KEDD, APRILIS 23.

Bucuresti, Radio-Romania 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Német zene lemezek. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: Maria Nella énekszámával a zene folytatása. 15: Különböző közlemények.

Radio-Romania 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Vallásos zene lemezek. 19.32: Al. Radulescu hegedül. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania 20: Ion Savin tanár előadása Szent Györgyről. 20.15: Césár Franck lemezek. 20.45: Hírek. 21: Verdi rekviem lemezekről. 22.20: Hírek, sportközlemények. Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éternd. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Katonazenekar. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Lendvay József cigányzenekara muzsikál. 15.30: Hírek. 17.15: Egészségügyi előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Hochstrasser Ferenc fuvolázik zongorakísérettel. 19.05: A rádió szalonzenekara. 19.30: A magyar labdarugás útja. Gidófalvy Pál dr. előadása. 20.15: Hírek. 20.25: Római hangképek. 20.50: Egészségügyi Kalendarium. 21.30: Horace Heidt zenekarának tánclemezei. 21.45: Az Operaház előadásának közvetítése. Az istenek alkonya. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: A Nemes-tánzenekar játszik. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Lakatos Flórián és fia cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 18.15: Francia nyelvoktatás. 18.45: Mezőgazdasági félóra. 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Istenek alkonya. 21.30: Hírek. 21.55: Szórakoztató hanglemezek. 22.45: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Népies zene. 14.10: Népdalok. 15: Lemezek. 19.20: Prudjankova énekesnő. 20.40: Népdalok. 21: Mozart. Hármass. 22: Beethoven. VII. szonáta. Hírek. 23: Lemezek.

SZERDA, APRILIS 24.

Bucuresti, Radio-Romania 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10:

Olasz zene lemezek. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Különböző közlemények.

Radio-Romania 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Ortodox vallásos kórusok lemezek. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania 20: Mihail Sadoveanu előadása: Golgotha. 20.20: A Boteanu-ének. 20.45: Bruckner-lemezek. 21.45: Paul Jelescu zongorázik. 22.20: Hírek, sportközlemények. 22.40: Wagner: A Parsifal című opera harmadik felvonása lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éternd. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárásjelentés, vizállásjelentés. 14.30: Beszkárt-zenekar. 15.40: Hírek. 17.15: Gyermekdelután. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Rácz Tilla énekel zongorakísérettel. 18.45: Londoni levél. 19: Sárközi Gyula cigányzenekara muzsikál. id. Nyári József tárogatózik. 20.15: Hírek. 21.15: Közvetítés az Operett színházról. Három huszár. 22.20: Hírek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II. 19.45: Olasz nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.15: Régi jó idők muzsikája. 22: A vitaminok. Dobák Ferenc dr. előadása. 22.25: A rádió szalonzenekara. 23: Időjárásjelentés. 23.30 Hanglemezek.

Belgrád. 13: Lemezek. 13.45: Rádiózenekar. 15: Lemezek. 19.05: Rádiózenekar. 20.40: Lemezek. 21: Opera.

CSÜTÖRTÖK, APRILIS 25.

Bucuresti, Radio-Romania 13.50: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 14: Hírek. 21: Hírek, sportközlemények.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éternd. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Csorba Dezső cigányzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, vizállásjelentés. 14.30: Ilnczyk László szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszin előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Rendőrzene. 18.35: Ső és bors. Mál Sándor elbeszélése. 19: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. 19.45: Háztartási időszerű tanácsadó. 20.15: Hírek. 20.30: Az Operaház előadása. A tenor. 21.10: Hírek. 22.55: Időjárásjelentés. 23.10: A rádió szalonzenekara. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

0.25: Magyar és külföldi fáncklemezek.
Budapest II. 18.45: Rendőrzene. 19: Angol nyelvoktatás. 19.50: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál. 21: Hírek, ügétversenyeredmények. 21.25: Elssler Fanth Pesten. Felolvasás. 21.55: Jazzszámok hanglemezről. 22.50: Időjárásjelentés.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közltekért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Alulírott cég a közönség tudomására hozom, hogy már 1938. év vége óta nem vagyok képviselője az Adler automobilgyárnak és csupán néhány használt Adler-gép van nálam likvidálás végett, 1939. év eleje óta, alulírott, csupán a FIAT autók képviselője Arad megye részére és ezenkívül semmilyen más autóképviseléssel nem rendelkezem.

GARAGE AUTOBOX
Marcel A. VINCENT

Ozv. Hachla Béláné, szül. Nyírő Irma, hánattól összeült szerető neje, Hachla Irma hálás leánya, egy a maguk, valamint számos rokon, ismerős és barátok nevében is mélyen megtört szívvel, szomorúan jelentik a felejtethetlen, legjobb férj, gondos édesapa, testvér, sógor, nagybácsi, rokon és jóbarát

Hachla Béla

f. évi április hó 21-én, este háromnegyed 8 órakor, életének 67-ik s legboldogabb házasságának 42-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi maradványai f. hó 23-án, délután 5 órakor fogtak a Strada Cosbuc 30. számú gyászszobából, a róm. kat. egyház szertartásai szerint a helybeli Eternitatea (felső) temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő gyászmeáldozat az elhunytak lelkiüdvéért f. hó 24-én, délelőtt 8 órakor fog a helybeli főtiszt, minorita. atyák szentegyházában az egk Urának bemutatni.

Arad, 1940. április 22.

Pihenése csendes, drága emléke
áldott legyen!

A gyászoló család.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elvezetett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetések, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

ALKALMAZÁST KERES

Perjekt lőzőné uriházhoz ajánkozik, pusztára is megy. Cimeket a kiadóba kéri. 2053

Házörzőnek ajánkozom, teljes ellátás ellenében. Cimeket „Nyugdíjazott vasutas 58” jelgére a kiadóba. 205v

ALKALMAZÁST NYER

Csinos, intelligensebb, 18—20 éves leány könnyű iródi és házmunkára jó fizetésért azonnalra felvétetik. Értekezni ma délután: Kosminsky Emeric, Piata Radulescu 5. 2009

Tanuló, vagy kilátófiút felvesz fizetésért Császár írógépvállalat, Str. Alexandri 5. 1938

Házmesterpár felvétetik, Ugyanott tölteshez értő mindenek. Str. Cosbuc 8. 2010

LAKÁS

Hatszobás, hallos, összkomfortos lakás a főpostával szemben, egész első emelet kiadó május 1-re. Str. Brătianu 13. 2056

Négyszobás, összkomfortos modern lakás összes mellékkeliségekkel május 1-re kiadó. Str. Mocioni 20 Erdéklőd. máj. P. Mihai Viteazul 11. 1970

Háromszobás, összkomfortos, uccai lakás a Str. Consistoriului legjobb helyén kiadó, 12. szám alatt. 2055

Új házban földszinti 2 és 3 szobás, komfortos lakások kiadók. Bul. Carol 08. 2043

Marosparton, teraszos, háromszobás, luxuslakás május 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 2013

Butorozott szoba különbejáráttal esetleg, leg. butor nélkül kiadó. Calea Romanilor 28. 1936

Kiadó háromszobás és egyszobás, fürdő, szobás parkettás, uccai garconlakás, I. emeletem, valamint egyszobás, konyhás, udvari, I. emeleti, P. Avram Iancu 5—6. 1874

Kettő, és háromszobás, komfortos lakás és egyszobás, konyhás kiadó. Strada Stroescu 12. 1961

3 és 4 szobás, összkomfortos lakások kiadók május 1-re, vagy azonnala. Bul. Carol 37. 1725

VÉTEL, ELADÁS

Egy allg. használt csontszinre festett háló eladó, Str. Dr. Rațiu 27.29. 1991

Hall-berendezés, nagy kertű létra eladó Str. Alexandri 4. 1988

Réval-lexikon, Marczall Világtörténet. Műveltség könyvtára, Schack: Kereskedelmi lexikon, Gáspár: Világkörüli utazás eladó, Török, Bul. Carol 67. 2047

Két jóállapotban levő folyosóablakot megvételre keresek, az egyik 200x180 és a másik 300x180. Cimeket „Folyosóablak” jelgére a kiadóba kerek. 2048

Keresek egy jóállapotban levő gyapjúfésülő gépet és egy 3—4 HP motort. Ármegjegyzéssel Raab Sebastian, Corbesti, p. u. Petris, iud. Arad. 2045

Központi fűtés

és melegvízes háromszobás modern lakás azonnalra

kiadó, Str. Cloșca 11.

INGATLAN

Új ingatlan mellett kitűnő telek sürgősen eladó. Csak etnikai románok. Cim a kiadóhivatalban. 2012

Eladó Gyórokon, a 17-ik megállónál egy ház, felszerelt pincével, szőlőskerttel. Cim a kiadóban. 2017

Egyemeletes bérház

4x2 és 18x1 szoba, konyhás lakással, évi 134.000 lei hozammal, tele tulajdona. alkalmi áron, 550.000-leiért eladó. — Egyedül megozott.

Kiss Lajos „Uranul” ingatlanirodája, Arad, Str. Eminescu 2., I. em. Telefon 25-61.

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSÖNÖK elsőhelyi betáblázásra. HATSCHKE Ingatlanforgalmi iroda, Arad Bul. Carol 46 (Lakás ugyanott). Telefon: 26—95. 1505

ÜZLET

Nagyforgalmu bodega meleg konyhával, a központban eladó. Cim a kiadóban. 2054

Főpostával szemben, uccai portálos üzlethelyiség berendezéssel előnyösen kiadó május 1-re. Str. Brătianu 13. 2057

KÜLÖNFÉLEK

Költözéseket

jutányosan és szakszertően vállaljuk 1940 KLEIN szállító. Előjegyzéseket elfogad. Tel.: 19-32.

Keleti és belföldi perzsaszőnyegek, díszhálók, modern ebédő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai írógépek, Planino, rövid keresztű zongora és rövid zongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést, ékszereket, Zalogkölcsönt közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget adunk, olcsón hozszabittunk. Tempo bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota.

Írógép javításokat,

jókarbantartásokat a legjutányosabban vállaljuk

Császár írógépvállalat Arad, Str. Alexandri 5. TELEFON: 13-93. 2020

Legújabb jelentéseink:

Angol—német légi csata belga terület felett

Brüsszel. Három angol vadászgép tegnap délután üldözőbe vett egy német harci gépet, amely belga területen keresztül igyekezett elmenekülni. Az angol gépek Belgium fölött utóérték a német gépet és azt lelőtték. A német gép egy templom mellett a földre zuhant. A pilóta meglátta másik két társa megsebesült. A belga kormány tiltakozást jelentett be Berlinben és Párisban is, miután az angol gépek francia terület fe-

lől jöttek és oda is tértek vissza.

Brüsszel. (Rador). A belga nemzetvédelmi miniszterium közleményt adott ki, amely szerint szombat este és vasárnap éjszaka idegen repülőgépek szálltak el az ország déli és északi részein. Tegnap hajnalban ezek az átrepülések folytatódtak. A légvédelem munkába lépett és a belga kormány tiltakozásra készül úgy Berlinben, mint Londonban.

Francia hatóságok nem engedélyezték Tuniszban a Róma alapításának évfordulójára tervezett ünnepélyt

Róma. Az olasz lapok beszámolnak arról, hogy a tuniszi francia hatóságok nem engedélyezték az olasz elemi- és középiskolai tanulók számára Róma meg-alapításának április huszonegyedik évfordulójának nagyszabású tornászünnepély keretében tervezett meg-ünnepelését. Ez az ünnepély eddig mindig nagy meg-mozdulása volt a tuniszi olasz társadalomnak. Az ün-

nepség megtartására előzőleg kiadták az engedélyt, de azt később visszavonták. A Popolo di Róma felháborodással tiltakozik a rendelkezés ellen és azt írja, hogy annak igen nagy jelentősége van. „Mi tudomásul vesz-zük a rendelkezést és levonjuk belőle a szükséges következtetést” — írja a lap.

Hét arcvonalon harcol a norvég haderő

Stockholm. (Rador). Norvég diplomáciai körökből származó értesülések szerint a norvégok hét külön-böző fronton harcolnak. Narvik, Levanger, Trondhjem, Hegra, Stavanger és Bergen városoknál, valamint egy hosszabb déli szakaszon. Ez Hönfösnál indul ki és a Mjøs tó mentén Hamaron át Elverumtól délre halad a svéd határig. Erre a frontszakaszra érkeztek az angol segedéscsapatok. Hegra erődtámný továbbra is ellen-áll. parancsnoka, Holpermann tábornok, vezérkarl tiszt, aki a katonai iskolás Párisban végezte.

A Dagens Nyheter munkatársa jelenti a svéd—norvég határról, hogy Trondhjemtől északra Weldar-srora környékén a német és angol csapatok között harc folyt. Weldarsrora fontos közlekedési csomópont, ahonnan Trondhjemből a svéd határ felé ágaznak el az utak. A harcok vasárnap hajnalban kezdődtek és az eredmény még ismeretlen. Állítólag a város lángok-ban áll. Nansos városkát a német repülőgépek láng-baborították. Támadást indítottak a Nansos—grongi vasútvonal ellen is, de itt a károk jelentéktelenek.

Nem erősítették meg Elverum és Hamar visszafoglalásának hírét

London. Az angol légügyi miniszterium közli, hogy angol repülőgépek támadást intéztek az alborgi repu-lótér ellen. A repülőgépek bombái hat helyen ütést okoztak és erősen megrongálták a repülőter kifutóját is. Hosszú távú bombázók újabb támadást hajtottak végre Stavanger légikikötő ellen is. Az angol pilóták a hold fényénél pontosan megállapították, hogy 50 német repülőgép parkol a repülőtéren. Ezekre bomba-

kat dobtak, majd gépfegyverlúzzal árasztották el a gépeket, amelyek közül hat gép teljesen elpusztult, több pedig lángra gyulladt és megrongálódott.

Londonból jelentik: Az angol és francia csapatok érintkezésbe léptek a norvég haderővel. Egelőre hi-vatalosan még nem erősítették meg Elverum és Hamar visszafoglalását.

Kanadai csapatok szálltak partra Trondhjemtől délre

Milano. A Popolo d'Italia jelenti, hogy szombatról vasárnapra virradó éjszaka és az egész vasárnap nagyszámú kanadai katonaság szállt partra a rondsali fjordban. Ez a fjord Trondhjemtől délre van és igen fontos

stratégiai pont. Az utóbbi napokban ezt a helyet német éjtörnyös csapatok akarták megszállani, de a kísérlet nem járt eredménnyel. Trondhjemet most már északról és délről is veszély fenyegeti.

A németek átszervezik a dán állattenyésztést

Berlin. Dánia és Németország között gazdasági megbeszélések kezdődtek, amelyek a dán gazdasági élet átszervezését célozzák. A megszálló német hatóságok Dánia állattenyésztését úgy állítják át, hogy a dán mezőgazdák a jövőben csak annyi állatot tarthas-sanak, amennyit saját termelésü takarmány-

nval el tudnak látni. Az eddigi takarmányvo-zási rendszert megszüntetik és megtiltják, hogy az állatokat gabonával etessék. Mind-ezekre az intézkedésekre azért van szükség, mert Dánia nagymennyiségű takarmánybeho-zatalra van utalva.

A dán munkásság lojálisan követi a kormány utasításait

Kopenhága. (Rador). A Német Távirati Iroda je-lenti, hogy a dán szindikátusok szövetsége határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a dán munkások figyelembevéve a jelenlegi körülményeket, lojálisan

követik a kormány rendelkezéseit, amelyek az ország érdekeit és a dán nép jövőjét vannak bivatva. szol-gálni.

Nincs megegyezés Washington és Tokió között a hollandindiai szigetek ügyében

Tokió. Rador. A japán külügyminisztérium-ban visszautasítják azokat a jelentéseket, ame-lyek szerint megegyezés jött volna létre Japán és az Egyesült-Államok között Hollandindia sta-tus-quojának fenntartása céljából. A japán lapok közlése szerint Arita külügyminiszter egyik kép-viselője erről a kérdéstről ezeket mondta:

folytatott tárgyalásai során ismertette Japán magatartását. A nagykövet ezuttal kérte a kül-ügyi államtitkárt, hogy Washington érvényesít-se befolyását a japánok bevándorlása kérdése-ben Manihára. A Fülöp-szigeteken ugyanis most tervezik az idegenek bevándorlásának a korlátozásáról szóló új törvény kidolgozását, mely-nek értelmében az eddig megállapított évi 2500

— Washingtonban a japán nagykövet az utóbbi napokban Hull külügyi államtitkárral

Japán helyett, ezenfelül csak évi 500 japán be-vándorlását engedélyeznek.

Tokióból jelentik: A japán külügyminiszte-rum egyik szóvivője a saítónak adott nyilatko-zatában kijelentette, hogy a harmadik hatalmak kínai jogaira vonatkozó politikája semmiben sem változott. (Rador).

Tokióból jelentik: A hágai japán nagykövet hétfőn kihallgatáson jelent meg a holland külügy-miniszternél, akivel Hollandiára vonatkozólag folytatott megbeszélést. A holland külügyminisz-ter kijelentette, hogy Hollandia nem gondol arra, hogy Hollandiát más állam védelme alá he-lyezze. A tokiói holland nagykövet Arita japán külügyminiszternél volt kihallgatáson és ugyan-csak Hollandiára vonatkozólag hasonló bejelen-tést eszközölt.

A német papság jókívánságai Hitler születésnapja alkalmából

Berlinből jelentik: Idén 1933. óta először je-lent meg Hitler birodalmi vezérnél születése napján Preissing Berlin püspöke, hogy a vezér és kancellár-nak személyesen tolmácsolja a német papság jó-kívánságait.

Bombaszilánk megölte a U.S.A. s'ocsholmi katonai attaséját

Washingtonból jelentik: Az Egyesült-Államok külügyminisztériuma hivatalosan közli, hogy Lasey kapitány, az Egyesült-Államok stockholmi követ-ségének katonai attaséját Bombas norvég hely-ség bombázása alkalmával egy bombaszilánk meg-ölte.

Megérkeztek az első szovjet-egységek Hankő kikötőjébe

Helsinki. (Rador). A finn kormány a karéjjal szorosban élt és onnan elközösztöt finnekét kincs-tárjegyek formájában kárjaltanítja Hankő kikötő-jében, amelyet a szovjet kormány harminc évre bérbé vett a finnekől, légitámaszpont létesítésére már megérkeztek az első szovjet tengeri egységek.

Angol csapatok megszállták Faroert

Zürichből jelentik: Angol csapatok partra szálltak Faroer szigeteken. Az angol haderők egy küldöttsége az angol konzul vezetésével megjelent a dán kormányzónál és azt kívánták, vegye rudo-másul az angol csapat partraszállását és az angol cenzura bevezetését.

LAPZARTA:

(Rador-előnése)

STOCKHOLM. Egy svéd hajó angol szénrako-mánnyal elindult a Skagerrakon és a Kattegaton ke-resztül utban van Göteborg felé.

PARIS. A francia hadvezetőség hétfő esti je-lentésében arról számol be, hogy a Moseltől kelet-re visszavertek egy német járőr-támadást. Április 22-re virradó éjszaka francia hosszútávú repülőgé-pek több felderítést végeztek német terület fölött. Légiharc során egy német repülőgépet lelőttek.

BRÜSSZEL. Azok a belga katonák, akiknek Fran-ciaországban van lakhelyük és akik szabadságra ke-érkeznek, mentesülnek az utlevél kötelezettsége alól.

LONDON. A norvég hajók kapitányainak azt a tanácsot adták, hogy az ugynevezett norvég követ-ségektől kapott utasításokat csak abban az esetben teljesítsék, ha előbb táviratban megerősítést kap-nak az illető követségtől.

STOCKHOLM. A svéd távirati iroda jelenti: A vi-lágsajtóban olyan hírek jelentek meg, hogy Sven He-din, a világhírű svéd Ázsiautatót két nappal ez-előtt Stockholmban letartóztatták. A svéd távirati iro-dát annak közlésére kérték fel hivatalos helyen, hogy a Sven Hedin letartóztatásáról szóló hírek minden aia-pot nélkülöznek és nem egyebek kóhalmánál.

ZÁGRAB. A Havas-ügynökség jelentése szeri-et Zágrábban több ezer külföldi el tartózkodási enge-dély nélkül. A horvát hatóságok elhatározták, hogy a jövőben tartózkodási engedélyeket nem adnak ki idegenek számára és azokat, akik engedély nélkül tartózkodnak itt, vagy kiutasítják, vagy pedig az ország belsejében koncentrációs táborokban helye-zik el.